GRATIS TWEEMAANDELIJKSE NIEUWSBRIEF nr. **54**

ONTDEK DE 50 BESTE STRIPS VAN FRANSE STRIPMAKERS ALLER TIJDEN, GEKOZEN DOOR ONZE LEZERS — ZIE PAGINA 6-7

SSZ [Vlaamse overkoepelende organisatie van stripspeciaalzaken] *september/oktober 2008*

DE STRIPSPECIAAL ZAAK

Ingekaderd: © Minck Oosterveer, 2008

Op 24 oktober 2008 viert **Merho** zijn zestigste verjaardag. Anders dan bij onze verjaardag twee dagen daarna krijgt hij een speciaal album aan hem toegewijd, meerbepaald aan zijn successerie KIEKEBOE. KIEKEPEDIA wordt een 120 bladzijden tellend encyclopedisch werk waarin een waanzinnig uitgebreide selectie nevenpersonages en edelfiguranten de revue passeren. Naast de verklaring van hun naam — steeds met een taalkundig knipoogje zoals je vast wel weet — wordt aan elk van hen een identikit met een extra woordje uitleg gewijd. Een pasfoto van de personages brengt hen in herinnering. KIEKEPEDIA is goed voor honderden namen waardoor deze uitgave tegelijk een terugblik als een naslagwerk is. Te verschijnen op 8 oktober. De hele maand oktober wordt trouwens een KIEKEBOE/Merho-maand.

Dankzij de verzekerde vertalingen van **Uitgeverij L** moeten we ons niet meer inhouden met het verstrekken van info over LANFEUST. We waarschuwen je wel dat je het volgende best niet leest als je verrast wil worden want deze tekst bevat aardig veel spoilers. Na LANFEUST VAN DE STERREN staat een derde cyclus op stapel, LANFEUST VAN SYXTE. In het begin van de reeks was Lanfeust zestien jaar. Wanneer hij zijn sf-avonturen beleeft in LANFEUST VAN DE STERREN is hij achttien jaar. Door wat gefoefel met de tijd bleef hij deze leeftijd behouden terwijl alle andere personages zestien jaar ouder werden, zo ook Cixi. In tussentijd kreeg zij een zoon, het kind van Lanfeust. Bij hun eerste ontmoeting moet hun zoon niets van zijn achttienjarige vader weten. Dat zal dus nog de nodige confrontaties opleveren. Dit jaar nog verschijnt het achtste en laatste deel van de cyclus in het Frans. Daarna keert Lanfeust voor de derde cyclus (deze keer in vier delen) terug naar Troy. Ook op zijn thuisplaneet is er zestien jaar verstreken. Troy is niet meer hetzelfde. Lanfeust komt er opnieuw in contact met zijn ex-verloofde C'lan die nu 35 à 36 jaar is. Zij is ondertussen getrouwd met baron Goud Azuur, een brave vent die het vuur in de gaten houdt, biertjes drinkt en zich bezighoudt met de kinderen. Voor C'lan wordt het een harde dobber om haar grote jeugdliefde weer te zien. Ze zal haar eigen leven tot dan toe in beschouwing nemen. Heeft ze wel de juiste keuzes gemaakt? Het zal niet makkelijk voor haar zijn... temeer omdat de naïef en ietwat dom gebleven Lanfeust zich interesseert voor haar zeventienjarige dochter! In december 2009 zouden de auteurs het eerste deel graag in de winkels zien liggen.

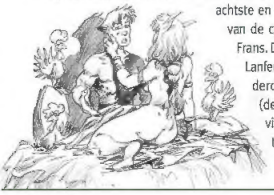

Wanneer je straks de vijftig beste albums in de *FransenTop* hebt geraadpleegd op pagina 6 en 7 ziet je daar veel albums tussenstaan van **François Bourgeon**. Hij is daardoor met alle samengetelde punten de beste tekenaar en scenarist. Zijn reeks DE KINDEREN VAN DE WIND staat op nummer 3, na ASTERIX EN LOOPGRAVENOORLOG, als populairste Franse serie. Bourgeon zag zichzelf niet een hele leven lang boten tekenen en zocht andere oorden op, ook op uitgeversgebied want hij verruilde **Glénat** voor **Casterman** waar hij DE GEZELLEN VAN DE SCHEMERING en DE CYCLUS VAN CYANN publiceerde. Na onenigheid en een reeks processen met Casterman keerde hij terug naar **Vents d'Ouest** (een imprint van Glénat) voor het vervolg van DE CYCLUS VAN CYANN. In de meest recente interviews naar aanleiding van deel 4 van de sf-serie had hij het meermaals over een nieuw, groot project, een historisch album met veel pagina's. Volgens iets oudere interviews ging het gewoon om een nieuwe cyclus van DE KINDEREN VAN DE WIND. En dat klopt nu ook. In september 2009 komt een nieuw album uit bij **12 bis**, een nieuwe uitgever opgericht door twee ex-uitgevers van Glénat en Vents d'Ouest. In het eerste semester van 2010 komt daar nóg een nieuw deel bovenop. Het ritme zit dus wel goed. Bourgeon heeft er lang genoeg aan kunnen werken. Voorlopig blijft het bij deze twee delen als afgewerkte cyclus. Maar niet alleen nieuwe delen van DE KINDEREN VAN DE >

Andere berichten

De onlinerubriek ***Uit de Kast*** kende de afgelopen twee maanden twee bijzondere aanwinsten. De eerste is onze exclusieve fotoreportage uit 2005 van **Albert Uderzo** die Brussel vier dagen lang kwam bezoeken naar aanleiding van de release van HET GEHEIME WAPEN. Onze fotograaf **Raymond Lagae** was er overal bij, meestal op de eerste rij. En omdat er zoveel te vertellen valt over XIII MYSTERY, de spin-off-reeks van XIII namen we een interview met **Jean Van Hamme** over die het allemaal haarfijn voor je uitlegt. Hij noemt ook een resem nieuwe namen die aan het project zijn verbonden. Lees het volledige interview online. Van Hamme maakt er bekend dat **Yves Sente** (THORGAL, BLAKE EN MORTIMER, DE WRAAK VAN GRAAF SKARBEK) de nieuwe scenarist wordt van de hoofdreeks door **William Vance**...

Op 28 november staat trouwens het album LE BOUCLIER DE THOR (HET SCHILD VAN THOR) gepland in de reeks THORGAL op scenario van **Yves Sente**. De vertaling zal je omstreeks die datum ook mogen verwachten.

Tekenaar **Achdé** kondigde op zijn blog aan dat een nieuw album van LUCKY LUKE — zijn derde sinds zijn overname na de dood van **Morris** — eraankomt in december. De Franse komiek **Laurent Gerra** staat nog steeds in voor het scenario. Op diezelfde blog *gribouillachde.blogspot.com* staan voorstudies voor karikaturen van onder meer de acteurs **Jean-Paul Belmondo, Klaus Kinski** en ASTERIX-telkenaar **Albert Uderzo**. Zullen ze in het album voorkomen?

In hun nieuwsbrief van juni kondigde het Franse **SPFA (Syndicat des Producteurs de Films d'Animation)** aan dat er van GUUST FLATER een animatieserie in de maak is. Het is een coproductie tussen uitgeverij **Marsu** >

Verschijnt op
8 oktober 2008
€ 5,95

NIEUWE STRIP

VIGILANTES

WWW.VIGILANTES.BE

Su Standaard Uitgeverij

WIND komen bij 12 bis uit, ook het volledige andere fonds is nu in het bezit van de uitgeverij. Alleen de twee delen van DE CYCLUS VAN CYANN die bij Vents d'Ouest verschenen, blijven daar. DE KINDEREN VAN DE WIND is een van de onbetwistbare klassiekers van de Europese stripgeschiedenis. Hopelijk blijft dat ook zo.

Tot de vele projecten van **Alcante** (PANDORA BOX) hoort een one-shot van XIII MYSTERY over kolonel Amos met **François Boucq** als tekenaar. Maar de samenwerking met **Jean Van Hamme** duurt nog wat verder. Voor **France 2** schreef Van Hamme RANI, een televisiereeks van acht afleveringen. Producer **Son et Lumière** stond ook al in voor de productie van diens DE STEENFORTS naar DE MEESTERS VAN DE GERST. **Yves Sente** vroeg aan Alcante of hij de tv-reeks wilde omzetten naar een stripreeks voor **Lombard**. Sente had er zelf geen tijd voor en Alcante hapte toe. Net zoals bij DE MEESTERS VAN DE GERST komt **Francis Vallès** opnieuw in de kijker als tekenaar. De stripreeks zal net zoals de tv-reeks acht episodes tellen. Het eerste deel is voor juni 2009. Van Hamme omschreef het zelf als een soort ANGÉLIQUE (de soft-erotische Franse filmreeks) in het Indië van de achttiende eeuw waarin het er even naar uitzag dat het land een Franse bezetting zou kennen in plaats van een Engelse.

In augustus zat een persbericht in de mailbox dat daags nadien in de meeste kranten werd verwerkt tot een nieuwsbericht. Zelfs de financiële krant DE TIJD spendeerde er ruimte aan. Het ging over nieuwe uitgaven van JEROM, meerbepaald nooit eerder in een Nederlandstalige albumvorm verschenen verhalen. Krachtpatser Jerom had vanaf 1962 tot ergens in de jaren tachtig een eigen serie waarin hij als gouden stuntman opereerde en bijgestaan werd door het jongetje Odilon (de albums met groene cover). Later zagen we hem terug als een doodsaai en ontzettend braaf karakter in een sprookjesachtige verderzetting met oranje en gele coverkleur. Nee, dan toch liever de avonturen in zijn malle, blinkend gele pakje. Begin september verschenen vijf nieuwe albums uit de jaren zeventig, uitgegeven door **Adhemar** die tegenwoordig ook nooit eerder verschenen KARI LENTE-verhalen in album brengt (zestien tot nu toe). Het zijn de eerste van veertig nooit eerder in album uitgebrachte verhalen waarvoor huidig **Suske en Wiske**-tekenaar **Luc Morjeau** een gloednieuwe covertekening maakte. Het binnenwerk is zwart-wit en de eenmalige oplage bedraagt per album 1.250 exemplaren. De verkoopprijs is 9,95 euro. Volgens KIEKEBOE-tekenaar **Merho** heeft **Eugène Goossens** DE GROENZAAIER geïnkt, **Paul Geerts** DE MINI MUSKETIER en **Eduard De Rop** DE VERGETEN GOUDMIJN. **Eric De Rop** is nog volgens Merho degene die feilloos weet wie wat heeft getekend. Misschien moet daar maar eens een lijst van opgesteld worden. Wie helpt? Mail ons! *Anyway*, onthoud het volgende al maar: Adhemar start binnen een paar maanden ook oude, in Duitsland gepubliceerde BESSY-verhalen met nieuwe covers van **Jeff Broeckx**. Hiervan zullen er ook minstens veertig uitkomen. Daarna zijn er nog genoeg onuitgegeven.

In oktober vieren DE SMURFEN hun vijftigste verjaardag en het is ook in die maand dat in het Frans bij **Lombard** (nog niet in het Nederlands aangekondigd bij **Standaard Uitgeverij**) het speciale album LES SCHTROUMPFEURS DE FLÛTE zal verschijnen. Hierin zullen Johan en Pirrewiet, die andere twee helden van wijlen **Peyo**, een rol vertolken. Het album knipoogt naar het mythische album DE FLUIT MET ZES SMURFEN in de reeks JOHAN EN PIRREWIET waarin op hun beurt De Smurfen voor het eerst verschenen. Tovenaar Homnibus roept de hulp in van zijn oude vriend Grote Smurf om een zieke boer te genezen. Enkel het bespelen van de fluit met zes smurfen, die enkel de blauwe wezentjes kunnen maken, kan hem weer op de been brengen. Maar tegelijk kan de fluit een gevaar betekenen als ze in slechte handen valt. De jaloezie van een dokter geeft aanleiding tot een groots avontuur. Het album wordt aangevuld met een dossier hoe je smurfs kan leren zonder veel moeite. Dat is minder makkelijk dan een grapjas die zelf smurfs wil praten wel denkt. Velen verliezen namelijk de context om zelfstandige naamwoorden en werkwoorden door "smurf" en "smurfen" te vervangen uit het oog waardoor hun jolig gebrabbel te wensen overlaat.

Jérémy Petiqueux, de inkleurder van MURENA en **Delaby**'s albums van DE KLAAGZANG VAN DE VERLOREN GEWESTEN (waar eind dit jaar een nieuw album van verschijnt) heeft zelf stripambities. Momenteel werkt hij als volwaardig tekenaar op scenario van **Jean Dufaux** aan de piratenstrip BARRACUDA! waarvan je hiernaast een teaser ziet. Toch zal het nog enkele jaren duren vooraleer je hiervan een album in de winkel ziet liggen. Zowel Dufaux als uitgeverij **Dargaud** spraken hun wens uit dat Petiqueux in de eerste plaats voorrang geeft aan zijn samenwerking met Delaby... Als hier maar geen ruzie van komt in het huishouden! Er is ook de afspraak dat hij van BARRACUDA! eerst drie albums klaarheeft vooraleer er tot publicatie wordt overgegaan. Kwestie van de lezer niet te lang te moeten laten wachten op het vervolg.

Na een Spaanse en Engelse vertaling van **Willy Linthouts** HET JAAR VAN DE OLIFANT komt er nu ook een verzekerde vertaling in het Frans. Het kleine **Sarbacane** staat daarvoor in. Op de website van *www.brokenfrontier.com* staat een zeer interessant Engelstalig interview met Vlaming Linthout in drie delen. Internationale erkenning is leuk, maar het zijn de rechtstreekse reacties die het er voor de auteur om doen. In een mail aan ons vertrouwde hij ons het volgende toe: "Ik heb een paar mails gekregen van gezinnen waar ook een kind overleden is door zelfdoding. Het onderwerp was in die gezinnen sedert jaren taboe. En door die boekjes praten die mensen nu weer over hun overledene." Daarvoor worden strips óók gemaakt. Dit najaar verschijnen de twee laatste deeltjes waarna de baan vrij is voor een integrale met een extra dossier.

Jean-Marc Krings is een enthousiaste Waalse tekenaar, een sympathieke vent bovendien wier voornaamste wapenfeit in het Nederlands de albums van VIOLINE zijn nadat **Fabrice Tarrin** er de brui aan gaf. Te pas en te onpas kwamen we daarna enkel via aangekondigde projecten — die bijlange niet vast staan — meer over hem te weten. Of er van zijn jongste project effectief iets in huis komt, moeten we op zijn woord geloven. Op scenario van >

Andere berichten

Productions, France 3 (die als eerste de serie zal uitzenden) en **Normaal Animation**. 78 afleveringen van elk zeven minuten is het objectief. Volgens het persbericht zal men via een nieuwe animatietechniek rechtstreeks gebruik kunnen maken van de originele tekeningen van **André Franquin**. Een blik op *www.normaal.fr* doet vermoeden dat het toch om een vorm van Flash-animatie gaat met gevectoriseerde figuren. Een andere bron vermeldt dat de eerste afleveringen begin 2009 het Franse scherm zullen halen.

De uitverkochte integrale van OVER DE GRENZEN VAN DE TIJD... door **Pont** en **Abolin** wordt in november herdrukt. Voor alle fans is er een ander lekkermakertje. In 2009 plant **Dargaud** om een *making of* uit te brengen van het tweeluik. Een deel van de voorbereidende schetsen werd al gepubliceerd in de integrale.

Er komt opnieuw schot in de verfilming van HET GELE TEKEN. Een triumviraat van acteurs is door regisseur **Alex de la Iglesia** (THE OXFORD MURDERS) gevraagd om de rollen van Blake, Mortimer en Olrik te vertolken. Het zijn respectievelijk **Kenneth Branagh, David Thewlis** (de acteur uit NAKED die ook te zien was als professor in HARRY POTTER) en **John Malkovich**. Het filmproject heeft een budget van 33 miljoen dollar. Nog dit jaar zou men beginnen filmen in Spanje met een geplande release in 2009.

We vertelden je al eens eerder dat EEN TWEEDE JEUGD van **Pascal Rabaté** verfilmd zal worden. Ondertussen weten we nu ook dat het de auteur zelf is die de regie op zich neemt. In 2009 begint hij eraan. Hij heeft al ervaring in de filmbusiness met CAVALIERS FACILES over twee broers.

Er staat geen maat meer op het aantal afgeleides die **Alejandro Jodorowsky** uit DE INCAL weet te halen. Of moeten we zeggen uit DE METABARONNEN? Na CASTAKA, dat een trilogie moet worden, verschijnt in september bij de Franse uitgeverij **Les Humanoïdes Associés** een nieuwe spin-off van DE METABARONNEN: LES ARMES DU MÉTA-BARON of eigenlijk is het de vervolgcyclus op de achtdelige reeks van **Juan Giménez**. Het album begint met de platen die eerder verschenen in de vernieuwde formule van MÉTAL HURLANT. De tekenaar ervan is **Travis Charest**. Oorspronkelijk had de Canadees deze spin-off over Zondernaam moeten tekenen, maar zijn tempo was tergend traag. Hij onderschatte ook het werk aan de volgepropte pagina's. **Zoran Janjetov** (DE TECHNOVADERS waarvan je in dit nummer een bespreking van deel 7 vindt) nam het van hem over en vervolledigde de rest van het album dat 64 pagina's zal tellen.

Christophe Becs naam is niet uit deze nieuwsrubriek weg te slaan. Nu zijn we hier met de aankondiging van een volgende reeks in de collectie SPOTLIGHT van **Dupuis**. Naast SARAH voor tekenaar **Stefano Raffaele** schrijft hij voor **Paolo Mottura** momenteel de reeks SHOGAN. Er komt trouwens ook een vierdelige prequel op HEILIGDOM die hij samenschrijft met **Stéphane Betbeder** (BUNKER). Ze zoeken wel nog naar een geschikte tekenaar hiervoor.

Het einde van DEATH NOTE mag nu wel beginnen opschieten, vinden we. Los daarvan is de serie een groot succes in Japan met vijftien miljoen verkochte exemplaren. In Europa worden er van elk nieuw deel een half miljoen exemplaren verzet. Dat er ook al een animeserie van bestaat en twee bioscoopfilms is geen nieuwe info. **Hideo Nakata** (RING, DARK WATER) regisseerde een spin-off-film rond L, L, CHANGE THE WORLD dat in februari 2008 in Japan werd gereleased. In een >

Zidrou werkt hij namelijk aan een one-shot van De Sluert. Momenteel is er enkel een principeakkoord bij **Dargaud** (nog géén ondertekend contract) om het als album te laten uitgeven. De Sluert kennen we uiteraard als de fantastische jeugdserie van **Jean Roba** op scenario van **Vicq, Yvan Delporte** en **Maurice Tillieux**, allemaal overleden auteurs ondertussen. Door het succes van Bollie en Billie moest Roba de serie na zes albums op non-actief zetten. Een onafgewerkt verhaal met decors van **Will** ligt nog steeds in de schuif. Ook **Raoul Cauvin** (De Blauwbloezen, Sammy) heeft een niet-gepubliceerd avontuur van De Sluert in de schuif van Roba achtergelaten. Aan Krings en Zidrou nu om op hun eigen manier nieuw leven in te blazen. De tekeningen zien er alvast goed uit en zijn trouw aan het origineel.

Aan conceptreeksen geen gebrek de laatste jaren. Meestal (De Tien geboden, De Geheime Driehoek) komt religie en mystiek daarbij kijken. Ook de Franse uitgeverij **Soleil** doet zijn duit in het zakje en lanceerde dit jaar Secrets du Vaticaan. **Saga Uitgaven** gebruikt al meteen de Nederlandse titel Geheimen van het Vaticaan want vanaf volgend jaar vertaalt het de hele zwik, telkens met een jaartje vertraging. Toch maar effe voorstellen? Geheimen van het Vaticaan is de overkoepelende reeksnaam die zich manifesteert als een afzonderlijk logo op de cover van elk van de zeven reeksen die onder die noemer zullen verschijnen. Pas in september zal er in het Frans van elk van deze reeksen minstens één album uit zijn. De verschijningsfrequentie is zes of zeven albums per jaar. De hele collectie zou na afloop een dertigtal titels omvatten. Scenaristen als **Jarry, Mosdi** en **Istin** staan in voor de verhalen. De reeksen spelen zich af in het heden en verleden.

WIN EEN VAN DE 5 EXEMPLAREN VAN HET BOEK 100 STRIPKLASSIEKERS DOOR GEERT DE WEYER

Stripjournalist **Geert De Weyer** stelde naar eigen goeddunken een lijst samen met honderd internationale stripklassiekers van alle tijden. Over de terechte opname ervan in de lijst schreef hij een dik boek vol met meer dan duizend afbeeldingen om de lezer van zijn gelijk te helpen overtuigen. Dit boek verschijnt dit najaar bij **Atlas**. De uitgeverij stelde vijf exemplaren ter beschikking waarvan jij er eentje kan winnen. **Het enige dat je moet doen is antwoorden op de volgende vraag: "Hoe heette Gargamel in het eerste album van De Smurfen? a. Gorgelmee – b. Piggelmee – c. Santa Fé". Stuur je antwoord vóór eind oktober 2008 naar info@stripspeciaalzaak.be** en afwachten maar.

> Bekijk online de cover in het groot, een voorsmaakje en extra prijzen!

En terwijl **Saga Uitgaven** deel 15 van Vae Victis! en de reeks in herdruk zal uitbrengen, timmert **Jean-Yves Mitton** verder aan de weg. In november verschijnt in het Frans bij **Delcourt** het eerste deel (getiteld: Messala) van het vierluik Ben Hur, een adaptatie die nadrukkelijk NIET de film als voorbeeld neemt, maar wel het boek van **Lewis Wallace** uit 1880. Voor Mitton betekent het een terugkeer naar het Romeinse tijdperk. Over een Nederlandse vertaling wordt al onderhandeld.

In oktober verschijnt De Oorlog van de Sambers: Hugo & Iris 2. Een andere van de acht geplande prequelcyclussen van elk drie albums (**Griffo** haakte ondertussen af voor Werner & Charlotte) is Aam en Yev dat zich 40.000 jaar voor Christus afspelet. Het is een cyclus die **Bernard Yslaire** absoluut zelf wil tekenen omdat in dit verhaal de meeste antwoorden op mogelijke vragen gegeven worden. Bijvoorbeeld waarom de auteur een brug zal slaan naar zijn andere reeksen XXste Hemel en De Hemel boven Brussel. In Aam en Yev zal de lezer ontdekken dat bij de oorsprong van de wereld twee families bestonden: de Sambers en... de Sterns, de familie waar XXste Hemel over gaat. Voor Yslaire betekent zijn œuvre één grote puzzel waarvan elk album een stukje is. Voor de lezer zal pas later een duidelijk beeld gevormd worden. De verbanden tussen al zijn albums zullen zich meer en meer ontwikkelen. Wanneer Frank Stern in XXste Hemel sterft bijvoorbeeld, heeft hij perfect dezelfde houding als Bernard Samber toen die het leven liet op de barricaden. In Hugo en Iris 2 moeten we ook letten op een bepaald standbeeld dat in een van Yslaires andere albums in beeld kwam. De Franse Revolutie, de inquisitie en de kruistochten zullen nog aan bod komen in overige cyclussen.

In november is het negentig jaar geleden dat de Groote Oorlog — zoals de Eerste Wereldoorlog ook wordt genoemd — officieel ten einde kwam. Vijftien jaar na Loopgravenoorlog komt **Jacques Tardi** omstreeks die herdenking met 14-18, een soort Loopgravenoorlog 2! De uitwerking is opnieuw drie bandjes per plaat met ditmaal een inleiding in kleur dat vervaagt naar monochromatische kleuren en uiteindelijk zwart-wit met grijsvlakken voor de rest van het verhaal.

En als uitsmijter is er dit heuglijk bericht. **Silvester** kondigde aan dat het de complete reeks Bone van de Amerikaanse tekenaar **Jeff Smith** zal vertalen. De Nederlandse uitgever doet dat in negen delen, volledig in kleur en nog eens in duurzame hardcovers ook! Smith werkte twaalf jaar lang aan zijn zelfuitgegeven reeks die enkele jaren geleden als een integrale in zwart-wit werd uitgegeven en net geen 1.400 pagina's telde. De cover hiervan staat hierbij afgebeeld. De toffe combinatie humor (op z'n **Carl Barks**, de beste auteur van de Donald Duck-strips) en fantasy (op z'n The Lord Of The Rings) — om ons maar te beperken tot twee hoofdbestanddelen — maakte ook in onze contreien vele fans. In Stripgids 4 van april 2007 legde **Toon Horsten** Smith nog op de rooster voor een uitgebreid interview. ■

Andere berichten

van de volgende maanden maken de Amerikanen werk van een remake van de Japanse films. **Vertigo Entertainment** is de producer. De broertjes **Parlapanides** (van de tv-serie Undercover) herschreven het script.

Op 9 juli werd de nieuwe Antwerpse stripmuur van **Dick Matena** officieel ingehuldigd. De tekening voor de stripmuur is een originele tekening uit de beeldroman Kaas, en beeldt schrijver **Willem Elsschot** uit die over de Grote Markt loopt. Laat je niet misleiden door de tekening en zak af naar de Korte Nieuwstraat bij de **Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience** om de stripmuur te bewonderen. Een volgende muur wordt er hoogstwaarschijnlijk eentje met Jommeke.

Tussendoor een projectje erbij gooien: **Fabien Nury** (W.E.S.T.) schrijft voor **Thierry Robin** (Koblenz) het tweeluik La Mort de Staline dat bij **Dargaud** moet verschijnen. De toon zal zeer zwart, maar wel grappig zijn, beloofde Nury.

Nog eentje, omdat we nu toch een bespreking van Drie Schimmen van **Cyril Pedrosa** in dit nummer hebben. Meneer Pedrosa broedt op iets nieuws voor **Dupuis** (bij wie de kinderreeks De Spookbrigade al verschijnt) over afstamming en de relaties die men al of niet onderhoudt met zijn origine.

Het vijftigste album van Robbedoes en Kwabbernoot verschijnt eind dit jaar bij **Dupuis**. Daarin komt een resem personages uit het verleden opnieuw voor het voetlicht. Zwendel als voornaamste en ja, zelfs de Marsupilami! Het wordt het laatste album van **Munuera** en **Morvan**, deze keer geholpen door **Yann**. Een voorpublicatie loopt inmiddels in Spirou.

In de nacht van 15 op 16 augustus overleed de Argentijnse tekenaar **Carlos Meglia** aan complicaties na een hartaanval. In onze contreien kennen we hem van Irish Coffee en zijn recente reeks Cañari op scenario van **Crisse** waarvan nog een derde en laatste deel moest verschijnen.

Jean Giraud verklaarde na het recente nieuwe deel van De Hermetische Garage (waar voorlopig geen vertaling van staat te verschijnen) als volgend stripproject ofwel Blueberry te hervatten ofwel een nieuw album van Arzach, zijn wereldwijde doorbraakstrip als **Mœbius**, te tekenen.

Na twintigduizend verkochte exemplaren in Nederland en Vlaanderen waagt **Uitgeverij De Harmonie** zich op internationaal terrein door Burka Babes, een ruime selectie van de moslimacartoons uit Sigmund, van **Peter de Wit** in het Engels uit te geven. Begin november verschijnt deze editie.

Van de verrassend geestige trilogie Aya van Yopougon is in augustus het laatste deel verschenen. Ondertussen werkt de Afrikaanse scenariste **Abouet** aan een nieuwe trilogie met Aya die zich deze keer in Parijs afspeelt, de stad waar Abouet ook woont en werkt. Dit najaar verschijnt het eerste deel in het Frans. De productiemaatschappij van de Persepolis-tekenfilm werkt nu ook samen met Abouet om de eerste twee albums naar een animatiefilm te vertalen.

In Zozolala 161 vertelt **Loustal** dat een van zijn volgende stripprojecten een bijdrage wordt aan de collectie Kaliber van **Casterman** waardoor we weer een naam kunnen toevoegen aan de lijst auteurs die hun steentje bijdragen aan romanverstrippingen. Het wordt een album naar een verhaal van **Dennis Lehane** uit zijn bundel Coronado. ■

Saga Uitgaven

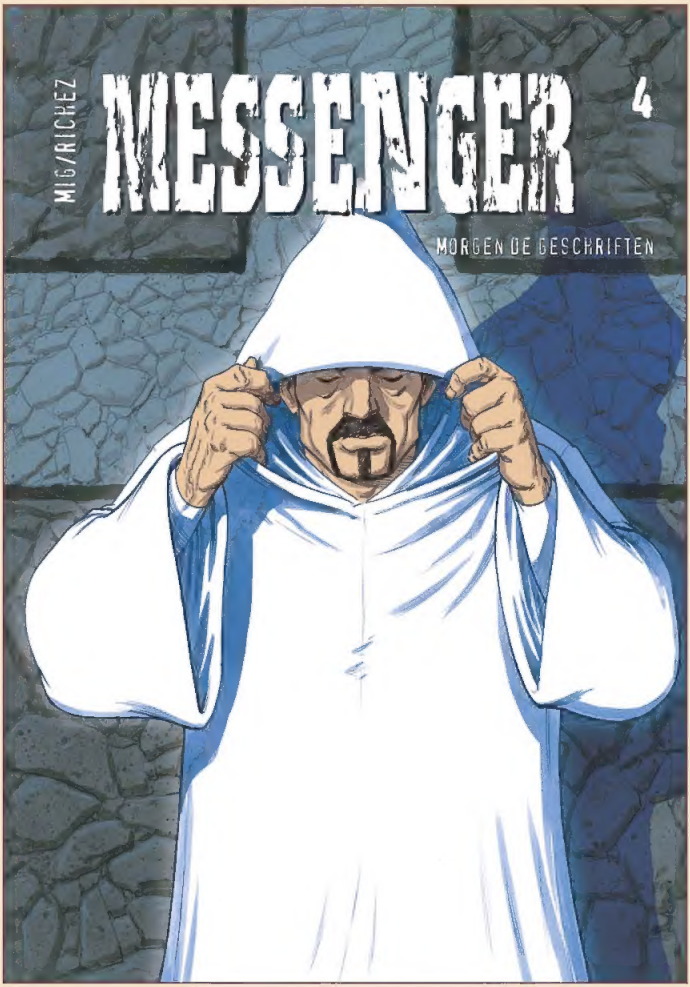

Win 10 x Messenger deel 1-3

Info en voorwaarden op www.sagauitgaven.be

Distributie: Stribbelstrips

sagauitgaven@telenet.be

FRANSEN TOP

1 Loopgravenoorlog (Jacques Tardi)
"Als je een blad uit de geschiedenis wil omslaan, dan moet je eerst het blad gelezen hebben..." Dit gaat meer dan ooit op voor dit meesterwerk uit de stripgeschiedenis. Een album dat niet zou misstaan op de literatuurlijst van scholen.

2 De Gezellen van de Schemering 3: De Laatste Zang van de Malaterres (François Bourgeon)
Grimmige en sprookjesachtige kroniek van de late middeleeuwen aan het eind van de Honderdjarige Oorlog, tevens het einde van een tijdperk. Een (over)gedocumenteerd juweel.

3 De Jacht (Enki Bilal + Pierre Christin)
Naast een anticommunistisch geschrift ook een belangrijk tijdsdocument geworden. Tevens een voorsmaakje van Bilals huidige teken- en inkleurwerk. Politiek album voor volwassenen door de scenarist, schrijver en docent Christin.

4 De Kinderen van de Wind 1: Het Meisje in het Want (François Bourgeon)
Eerste deel van wat Bourgeons grote doorbraakserie zou betekenen en tegelijk de strip bij een volwassen publiek bracht. Daarom een mijlpaal in de Europese stripgeschiedenis.

5 Over de Grenzen van de Tijd... integraal (Olivier Pont + Georges Abolin / Olivier Pont)
Het decor in deel 1 is zo geloofwaardig en 'vakantieprachtig' neergezet dat de auteurs wel van Italiaanse origine lijken. Het tijdloze tweeluik heeft de tijd en het tempo als medehoofdrolspelers.

6 De Dagelijkse Worsteling 1 (Manu Larcenet)
Een wondermooi tragikomisch portret van een jonge dertiger die twijfelt aan wat het leven hem te bieden heeft. Manu Larcenet brengt de ontdekkingsreis van zijn halve alter ego Marco ontwapenend in beeld.

7 Op Zoek naar de Tjdvogel 3: De Jager (Régis Loisel + Serge Le Tendre)
Een van de beste fantasyverhalen ooit gemaakt. Het ronduit schrikwekkende, maar tevens wijze personage van de Jager hoort thuis in het pantheon fictieve schurken *you love to hate*.

8 De Killer 1: Schot in het Duister (Luc Jacamon + Matz)
De auteurs verschaffen je een fascinerende en hallucinante blik in de gedachtewereld van een kille huurmoordenaar waarvoor je nietternin sympathie voelt.

9 Magasin Général 1: Marie (Régis Loisel / Jean-Louis Tripp)
Het grote verlies en het kleine geluk schurken dicht tegen elkaar aan in dit kleinmenselijk verhaal waarmee de auteurs een grootse prestatie neerzetten.

10 De IJstrein (Jean-Marc Rochette + Jacques Lob)
Sf waarvan we hopen dat de realiteit altijd een stap zal achterblijven. Sf bovendien waarin drama, politieke conflicten, heerszucht, liefde, broosheid, lethargie, wanhoop en poëzie een sombere stoelendans uitoefenen.

11 De Teenloze Adelaar (Lax)
Een buitenbeentje... over een buitenbeentje zonder ploegondersteuning in een oerversie van de Tour de France. Toen het nog om mens tegen natuur en tegen zichzelf ging, over waarachtige heroïek, zelfoverwinning, tegenslagen,...

12 Asterix 10: Asterix en het 1ste Legioen (Albert Uderzo + René Goscinny)
Een confrontatie met vreemde volkeren is er nu in veelvoud met het vreemdelingenlegioen avant la lettre. Een hoogtepunt in Uderzo's en Goscinny's glorieuze carrière.

13 De Incal: De Avonturen van John Difool (Mœbius + Alejandro Jodorowsky)
Meeslepend, grensverleggend, dimensionaal sf-epos. Of hoe een belangrijk conflict in de privésfeer leidt tot een kosmische oorlog. Geschreven door het Chileense, excentrieke genie Jodorowsky.

14 Asterix 8: Asterix en de Britten (Albert Uderzo + René Goscinny)
Van alle volkeren die de onoverwinnelijke Galliërs hebben bezocht, zijn de Britten goed voor het grappigste album. Tevens een groter dan andere uitdaging voor vertalers.

15 De Kinderen van de Wind 5: Het Ebbehout (François Bourgeon)
Vijf delen, meer heeft een stripreeks niet nodig om een onuitwisbare indruk na te laten. Een onderdompeling in de wereld van twee meisjes, de achttiende-eeuwse zeevaart en slavernij.

16 Asterix 24: Asterix en de Belgen (Albert Uderzo + René Goscinny)
Asterix en de Belgen maakt ons opgewekt en trots door te genieten van de vele knipoogjes die ons balorige volkje van Bourgondiërs te beurt viel. Helaas ook Goscinny's laatste Asterix-verhaal.

17 De Cyclus van Cyann 1: De bröN en de sÖnde (François Bourgeon + Bourgeon / Claude Lacroix)
Een van de grootste bestsellers in het sf-stripgenre. Geen wonder dat er om de rechten werd gestreden toen Bourgeon te kennen gaf uitgeverij Casterman te verlaten.

18 Vallende Ziekte 1 (David B.)
Eerste deel van het autobiografische meesterwerk van David B. Vallende Ziekte is het soort œuvre dat het genre van de autobiografie overstijgt in plaats van een zoveelste uiting te zijn van egocentrische navelstaarderij.

19 Ibicus Eerste Boek (Pascal Rabaté naar de roman van Alexis Tolstoï)
De grote kracht zit hem vooral in de sierlijke bruine aquarellen. Elke tekening verrijkt het verhaal en geeft de personages meer kleur. Een waar huzarenstukje, ja zelfs Grote Kunst.

20 Donjon Zenit 1: Eendenhart (Lewis Trondheim + Joann Sfar / Lewis Trondheim)
Trondheim en Sfar spelen fantastisch op elkaar in en laten dat welgevoelen via hun personages en de situaties waarin ze hun ding moeten doen. Een ideale mix van fantasy en humor.

21 Peter Pan 1: Londen (Régis Loisel)
Een reeks met een grote herleesbaarheidsfactor. Niet alleen omdat bepaalde verwikkelingen in latere delen dat vereisen, maar soms ook door aangereikte randinformatie uit interviews en dergelijke meer. Zie ook online.

22 Lanfeust van Troy 1: Het Ivoor van Magohamoth (Didier Tarquin + Christophe Arleston)
Nog wat onwennig getekend in vergelijking met nu, maar met alle ingrediënten die het succes zouden meebepalen. Staat aan de basis voor een tros spin-offs, satellietreeksen en klonen.

23 Asterix 6: Asterix en Cleopatra (Albert Uderzo + René Goscinny)
De ware vedette is Cleopatra die zich gedraagt als een diva vol streken, maar op gepaste tijde haar goede en vrijgevige hart toont. "Het grootste avontuur dat ooit getekend werd".

24 De Dagelijkse Worsteling 2: Tegen het Vergeten (Manu Larcenet)
Larcenet doorspekt zijn verhaal met mooie gedachten, herkenbare situaties en bovenal een warm en menselijk gevoel voor humor. Met pakkende en melancholische twists.

25 De Wraak van Arn (Jean-Claude Gal + Jean Pierre Dionnet)
Een weelderig realisme, een overdaad aan summiere details, een verbluffend zwart-wit-contrast,... Dit is waarschijnlijk het best getekende album in deze top.

26 Blueberry 15: Ballade voor een Doodskist (Jean Giraud + Jean-Michel Charlier)
Blueberry werd sinds de cyclus waar Chihuahua Pearl en dit album toe behoren een antiheld die voortdurend op de vlucht is. Een ode aan de Italiaanse spaghettiwestern.

27 Zoo Deel 1 (Frank Pé + Philippe Bonifay)
Tekeningen, verhaal en ook de personages, de dieren en de zoo vormen een symbiose in het gezamenlijk œuvre van Frank Pé en Philippe Bonifay. Het sentiment en de poëzie zijn nooit ver weg in dit gevoelige drama.

28 De Kinderen van de Wind 3: Handelspost Juda (François Bourgeon)
Een belangrijke wending in de reeks. De confrontatie met een andere cultuur op Afrikaanse bodem is hard en verschrikkelijk. Het wordt buigen of barsten...

29 Op Zoek naar de Tjdvogel 1: De Hoorn van Ramor (Régis Loisel + Sergé Le Tendre)
Start van een baanbrekende fantasyreeks met een ideale combinatie van queeste-verhaal, humor, geweld en ondeugendheid waar haast niet aan te tippen valt.

30 Blueberry 13: Chihuahua Pearl (Jean Giraud + Jean-Michel Charlier)
Op scenario van de Belgische scenarist Charlier tekende Giraud in een rauw realisme een van de hoogtepunten van de reeks. Blueberry zal hierna nooit meer dezelfde zijn.

Na de beste Belgische in 2005 en Nederlandse strips in 2006 vroegen we onze lezers in 2007 een top 10 op te sturen van wat zij de beste strips 'aller tijden' vonden van Franse stripauteurs. Enkele maanden geleden pas publiceerden we online de resultaten. Van de 440 genomineerde strips vind je hieronder de beste 50. Al deze albums staan met ont-zet-tend veel extra informatie voorgesteld op onze website met als toemaatje de nummers 51 tot 100.

31 De Kinderen van de Wind 2: Het Gevangenisschip (François Bourgeon)
Hoël komt in aanvaring met de kleine dievegge Kikkertje, een vuilbekje dat de show steelt en zal zorgen voor een van de grote drama's in De Kinderen van de Wind.

32 De Stem van het Volk 1: De Kanonnen van 18 Maart (Jacques Tardi naar de roman van Jean Vautrin)
Een plejade van verschillende historische en fictieve personages gebruiken de auteurs om er — meer dan een geschiedenisles — een historie op meerdere niveaus van te maken.

33 Muchacho Deel 2 (Emmanuel Lepage)
Muchacho wordt met dit tweede deel op een logische manier afgerond en mag nu zijn plaats opeisen als klassieker in wording. Lepage tekent imponerend en Gabriels tocht is zoals het een een goed Bildungsverhaal betaamt.

34 De Onnozelbaren: Gele Geschiedenis (Didier Conrad + Yann)
Een album met een moeilijke ontstaansgeschiedenis. Zorgde voor een openbaring bij zowel lezers als collega's van het brave weekblad Robbedoes. Een van de meest herwerkte albums ooit.

35 Asterix 15: De Intrigant (Albert Uderzo + René Goscinny)
De rondgestrooide leugens waarin de dorpelingen en Romeinen trappen, lijken wel een spiegel voor de riooljournalistiek anno nu. Na Mei '68 had Goscinny zelf aanpassingsproblemen.

36 De Zeven Levens der Sperwer 1: Het Sneeuwkind (André Juillard + Patrick Cothias)
Boeiend relaas over een gemaskerde wreker met interessante familiebanden. En dan is er natuurlijk nog André Juillard die een onnavolgbaar evolutieproces met stijgende curve presenteert.

37 Sluiers over de Pont de Tolbiac (Jacques Tardi naar de roman van Léo Malet)
Elk sfeerscheppend of contrasterend element staat ten dienste van het donkere detectiveverhaal. Het happy end blijft uit en zo hoort het ook.

38 Lanfeust van Troy 3: Kasteel Goud Azuur (Didier Tarquin + Christophe Arleston)
Heroïc fantasy, humor, gruwel, bloed en bloot. Dat zijn zo'n beetje de vaste ingrediënten van een Lanfeust-strip. In veel gevallen zou deze hutsekluts niet werken. Hier duidelijk wel.

39 Magasin Général 2: Serge (Régis Loisel / Jean-Louis Tripp)
Een onuitgesproken liefdesverhaal waarin het integraal van de auteurs afhangt hoe het tot tussen Marie en Serge een bezegeld feit of een gemiste kans zou worden. Deel 3 was een surprise.

40 Sabels en Galjoenen 1: Het Geheim van de Janitsaar (Jean-Luc Masbou + Alain Ayroles)
Komische avonturenraeks met allerlei theater- en fabelinvloeden die een vlotte lezing niet in de weg staan. Met gezwollen dialogen en de ene kwinkslag na de andere. En het konijn Eusebio!

41 "Vergeten" in Annam (Lax + Frank Giroud)
Wie zich verdiept in de historische werkelijkheid, moet zelf enig doorzettingsvermogen voor de dag leggen om deze onfrisse bladzijden uit de Franse geschiedenis open te kunnen slaan. Bespaar je de moeite en lees het album.

42 De Dagelijkse Worsteling 3: Wat van Waarde Is… (Marc Larcenet)
Vooral in dit deel wordt de vader-zoonrelatie geanalyseerd in welluidende dialogen die een lezer aan het denken zetten. Hierna viel het Larcenet zwaar om met het slot (in 2008) af te komen.

43 Oodelijke Spelletjes (Jacques Tardi naar de roman van Geo-Charles Veran)
In tegenstelling tot tv-documentaires en krantenberichten krijg je als lezer nu wél een duidelijk beeld over de achtergrond en leefomstandigheden van criminele schoftjes...

44 Zoo Deel 2 (Frank Pé + Philippe Bonifay)
Met Zoo als schommel is de lezer verzekerd van zijn portie emotionaliteit en drama enerzijds en een warm gevoel van gelukzaligheid anderzijds. Belgisch tekennuft en Frans schrijftalent samen in een Normandische zoo.

45 Isaac de Piraat 1: Amerika (Christophe Blain)
In de eerste plaats een onvervalst avontuur in de aloude traditie van het beeldverhaal met een rijkdom aan boeiende personages en swingende dialogen. De intimistische bedoelingen van Blain krijg je erbovenop gesmeerd.

46 Het Alfabet der Ruïnes (David B.)
Oorlog is waanzin. Oorlog is absurd. David B. maakt het ons allebei duidelijk. De uitvindingen van Hellequin mogen dan wel uitblinken in creativiteit, toch is er eentje gebaseerd op authentieke plannen.

47 Peter Pan 2: Opikanoba (Régis Loisel)
Er vloeit bloed, er vallen doden en het gevreesde Opikanoba zet de toon. Peter valt er ten prooi aan zijn ergste nachtmerrie én vindt zichzelf daarna terug in een positie van gegeerd goed bij diverse vrouwelijke partijen.

48 Het Derde Testament 1: Marcus of het Ontwaken van de Leeuw (Alex Alice + Xavier Dorison / Alex Alice)
"De sfeer van De Naam van de Roos met een vleugje Indiana Jones en een vertelstijl als The X-Files", aldus Dorison. Met Alex Alice in optima forma.

49 Peter Pan 4: Rode Handen (Régis Loisel)
Met de genese van Peter Pan, maar ook die van kapitein Haak. Bovendien pleegt Jack the Ripper in Londen zijn eerste moord, net op het moment dat Peter er zijn vriendjes komt ophalen. Heeft het een wat met het ander te maken?

50 Alex 6: De Verloren Legioenen (Jacques Martin)
Dit album combineert voor de talrijke liefhebbers van historische strips het beste van twee werelden: Rome en Gallië.
De Verloren Legioenen dateert duidelijk uit de gouden periode van Jacques Martin.

de GRENZELOZE TOP 20 WEDSTRIJD

Heb je na het bekijken van de lijst hiernaast (opnieuw) zin gekregen om een toplijstje samen te stellen? Doe dan zeker mee aan onze Grenzeloze Top 20-wedstrijd. Deze keer bannen we alle beperkingen, op eentje na.
Stel een **top 20** voor van wat jij de **allerbeste strips aller tijden** vindt. Het kan ons niet schelen van welke auteur ze zijn (inclusief Belgen, Nederlanders, Fransen,...) of in welke taal. Je mag dus **naast Nederlandstalige strips gerust ook niet-vertaalde strips** opnemen uit het Engels, Frans of wat dan ook. De enige eis die we je opleggen, is dat je kiest voor albums die je als één geheel in je handen kan nemen. Geef geen complete reeksen op dus, maar wel losse strips of integrales in één band, TPB's,...

Je hebt hiervoor tijd tot eind maart 2009! Deze wedstrijd wordt eind 2008 nog gekoppeld aan de jaarlijkse top 10-wedstrijd. tegen dan maken we ook bekend wat er te winnen valt als beloning voor je moeite. Elke deelnemer heeft een kans om te winnen, maar je mag slechts één keer deelnemen, afgesproken?

Stuur je Grenzeloze Top 20 op naar info@stripspeciaalzaak.be en help ons opnieuw een uitgebreide presentatie op poten te zetten. Vermeld bij je deelname ook je thuisadres en de deelnemende winkel waar je je eventueel gewonnen prijs wilt afhalen.

BOEDDHA 8: JETAVANA
Osamu Tezuka • Uitgeverij L • 368 p./€ 16,95 (HC)

De laatste kans

In vorige besprekingen hebben we jou proberen te overtuigen van de veelzijdige kwaliteiten van BOEDDHA, je van je eventuele vooroordelen over manga's proberen af te helpen en het belang van het verhaal proberen te duiden. Dit is onze laatste kans om BOEDDHA aan te raden, niet alleen dit deel, maar net zo goed de overige zeven delen die onderling niet boven of onder elkaar presteren. De kwaliteit is constant even hoog.

In JETAVANA breekt een oorlog los, sterven belangrijke personages, wordt tot inzicht gekomen en wordt de doodsstrijd van Boeddha in beeld gebracht. Opnieuw een hele boterham die **Osamu Tezuka** smakelijk belegt met verfrissend garnituur voor de luchtigheid en een dikke schel ham om je tanden in te zetten. Het is verbazend hoe vaak de (boeddhistische) ideeën van Boeddha en zijn entourage ons zelf aan het denken zetten. Niet alleen over leven, dood en de zin ervan — waarbij we soms afwijken van Boeddha's gedachten hierover, maar net zo vaak weer instemmend knikken tijdens het lezen —, maar ook over de volgelingen van de grote leermeester. Tezuka zet hen neer als kritiekloze, gedweeë volgelingen of weifelende betweters die middels een parabel of een raak antwoord wel eventjes op hun plaats worden gezet. Af en toe vallen deze uithalen op als verhaaltrucjes van de auteur.

Dat Tezuka een groot auteur is, staat verder buiten kijf. De overgrote meerderheid zal niet houden van zijn ietwat simpele tekenstijl en groteske expressies. Ook de anachronistische verwijzingen naar het heden (er is sprake van televisie... in 483 voor Christus of knipoogjes naar POPEYE, ET en Yoda) vinden we nodeloos en misplaatst. Ook het gemak waarmee sprongen in de tijd worden gemaakt, roept vragen op. Daar tegenover staan de talloze ingetogen passages met uitgesproken dramatische sequenties waaruit hoop, dankbaarheid, respect, blijdschap, woede, angst, ongeloof, ontzag, enzovoort spreekt.

JETAVANA staat bol van verschillende eindes. Niet zo erg als het sluitstuk van de filmtrilogie THE LORD OF THE RINGS, maar er wordt net zo vaak afscheid genomen van personages. In de laatste woorden of dialogen die ermee gepaard gaan, ligt de essentie van de reeks... en het boeddhisme. Lees het maar, je zal ons geen ongelijk geven.

Eind augustus gaf **Uitgeverij L** het eerste deel van Tezuka's tweeluik ODE AAN KIRIHITO uit. Hopelijk valt het net zo goed mee als BOEDDHA. Wat ons betreft, mag daarna de rest van Tezuka's imposante œuvre volgen. DS

CATHERINE 1-2-3
Thierry Bouüaert
Saga Uitgaven (COLLECTIE BAMBOE)
3 x 48 p./3 x € 7,99 (SC)

Fascinerend zelfportret

Catherine verlaat het ouderlijke nest op het platteland om er in de stad met haar oudere zus Solange samen te hokken. Haar "andere ikzelf" ziet er niet meteen monter uit. Catherine komt erachter dat haar huisbaas niet alleen haar *lover* is, maar ook haar pooier. In een lade vindt ze zakjes cocaïne. Het komt wel vaker voor dat trauma's uit het verleden een weerslag hebben op een troosteloos heden. Gepesten die later zelf pestkoppen worden bijvoorbeeld, of slachtoffers van pedofielen die een fascinatie voor onschuldige, jonge kindertjes ontwikkelen. Beide zussen delen ook een trauma. Op de koop toe verdronk Catherine bijna op haar vijfde. Ze heeft er een vreemde liefde met water aan overgehouden die doorheen de drie delen als een rode draad is verweven. Ondanks alle tegenslagen en ontgoochelingen slaat ze zich er toch doorheen, ook al gaan daar brokken (zoals na de wilde autoachtervolging in deel 1) en andere slachtoffers mee gepaard. Ze laat nu eens niet met zich sollen! De gebeurtenissen staan daarnaast een gelukkige ontmoeting met een jongen niet in de weg.

Het trilogietje CATHERINE had ons bijna van bij de eerste pagina's beet. Eerst moesten we wennen aan de rechtstreekse aanspreking van het personage aan ons adres... we bedoelen dus aan het adres van de lezer. In haar soort dagboekstijl maakt ze jou deelgenoot van haar situatie en raak je sneller betrokken in het verhaal. Dat geeft een eigenaardige gewaarwording in plaat 19 van deel 1 waarbij ze jou naakt voor de badkamerspiegel staat te verleiden. Niet onprettig, maar eigenaardig. Als compleet auteur heeft **Thierry Bouüaert** voor een fascinerend zelfportret van een jonge vrouw met besognes op zoek naar het ware geluk gezorgd. Pak ze beet in de winkel en profiteer van de kennismakingsprijs voor het pakket! DS

BAKELANDT: DE ROVERSBENDE VAN HET VRIJBOS
Hec Leemans + J. Daniël • Standaard Uitgeverij
144 p./€ 11,95 (SC)

Meer van dat!

Lodewijk Bakelandt valt gezien zijn leeftijd onder de Bloedwet. Deze wet verplicht alle mannen tot 25 jaar om dienst te nemen in het Franse leger. Zijn weigering maakt hem een *réfractair*. Als vee worden alle *réfractairs* verzameld om in een van de strengste Franse gevangenissen, het bagno in Brest, dwangarbeid te verrichten. Bakelandt weet te ontsnappen en zweert wraak voor wat de Franse Republiek hem en zijn vriend Lieven aangedaan heeft. Bij zijn herintrede in West-Vlaanderen sluit hij zich al snel aan bij een bende brigands, de bende van het Vrijbos. Rooie Zita, Toontje, Pé Bruneel en vele anderen worden al snel begeesterd door de vrijgevochten Bakelandt. Aan de overzijde staan zijn vijanden: schout Jacobus Devos alias "Het Vat", De Crèvecœur, Charmuta en zowat het volledige Franse Republikeinse leger. Lijken de verhoudingen oneerlijk? Met onze sympathieke vrienden zijn die Fransen nog lang niet klaar...

Het is alweer flink een jaar geleden dat we nog een nieuw avontuur van BAKELANDT voorgeschoteld kregen. Duivel-doet-al **Hec Leemans** is een bezige bij en heeft het met zijn succesreeksen F.C. DE KAMPIOENEN en W817 naar alle zekerheid erg, erg druk. Niettemin lijkt **Standaard Uitgeverij** ervoor te willen zorgen dat de reeks BAKELANDT op een pittig waakvuurtje blijft sudderen. Eerder dit jaar verschenen al twee herdrukken in kleur met een nieuwe covertekening en sinds kort mochten we deze heuse BAKELANDT-trilogie verslinden. De eerste drie verhalen uit de reeks vormen de inhoud van DE ROVERSBENDE VAN HET VRIJBOS.

Hec tekende de eerste vijftiende verhalen op scenario van **Daniël Janssens** alias **J. Daniël**. Het valt op hoe leuk de geschiedkundige informatie aangebracht wordt. De verhalen zijn doodserieus en hard, maar bieden tegelijkertijd ook de nodige humor. Een combinatie van elementen die bij verkeerd gebruik maar al te snel tot slechte verhalen leidt. De repressie die de Franse bezetter ten tijde van **Napoleon Bonaparte** uitoefent, zint de vrijgevochten Vlamingen hoegenaamd niet. Het ondergrondse verzet, de brigands, voeren een guerillaoorlog die aan beide kanten slachtoffers eist. Het zijn echter de guitige karakters die de ontspannende ondertoon met zich meebrengen. Het Sherwood-gevoel is permanent aanwezig.

We waren bijzonder te spreken over het prima tekenwerk van Hec Leemans. Uitdrukkingen, kostuums, locaties,... Alles netjes afgewerkt met veel oog voor detail. Qua stijl vonden we het tekenwerk bij momenten sterk aanleunen bij **Vance**, de tekenaar die met BRUCE J. HAWKER en andere reeksen die zich in deze periode afspelen zowat een patent heeft op dergelijke reeksen. Het moet er hoegenaamd niet voor onderdoen. Dit is stripklasse van eigen bodem in het o zo moeilijke realistische genre waarin Leemans zich onderscheidde.

Over Rooie Zita zouden we een aparte recensie kunnen schrijven. Wie de reeks BAKELANDT niet kent, weet vast wel wie deze roodharige babe is. In haar eentje windt ze het Franse leger en de Vlaamse lezer rond haar vinger! Op basis van deze eerste verhalen roepen we uit: *we want more!* En we weten dat we op onze wenken werden bediend. Nu alleen nog meer van dergelijke bundels met achtergronddossier. Of waarom geen nieuwe verhalen, meneer Leemans? JC

BANKGEHEIMEN 3.2: DE CONFRONTATIE
Pierre Wachs + Philippe Richelle
Glénat (SPEURWERK) • 48 p./€ 10,50 (HC)

Louche liefdadigheid

Onze leerkrachten zeiden het ons vroeger ook al: herhaling is de beste geheugentraining. Bij deze dus: de serie BANKGEHEIMEN is onderschat. Ook dit afsluitende deel van het derde tweeluik (nog eentje te gaan) onderstreept dit nogmaals.

Deze keer is het de beurt aan liefdadigheidsorganisatie Soleil d'Enfance om onder de loep genomen te worden. Pierre Vautier mag dan wel de gulle voorzitter zijn die op elke nieuwe conference op veel applaus kan rekenen, maar is hij wel zuiver op de graat? Tezelfdertijd koopt Immo 99, een vastgoedmaatschappij, plots veel meer op dan anders en dit dankzij het geld van sportschooleigenares Monique Morange. En laat nu net Monique en Pierre iets closer bij elkaar staan dan gebruikelijke zakenpartners en je kan beginnen spitten! Van de tekeningen van **Pierre Wachs** (DE GEHEIME DRIEHOEK, NAVARRA) of **Dominique Hé** (SOFALETTA), die om beurten een tweeluik op zich nemen, zullen we nooit warm lopen. Dikwijls zijn de figuren té statisch of gewoon slordig neergezet, maar dat stoort bij het lezen niet echt, het doet je nog meer focussen op het verhaal. En trouwens: niemand zal beweren dat een **Neil Young** of een **Bob Dylan** een zuivere stem heeft en toch doen ze het tot op de dag van vandaag telkens weer!

Philippe Richelle (ACHTER DE SCHERMEN VAN DE MACHT) slaagt er voor de derde keer op rij in om een goed uitgebalanceerd verhaal te schrijven, mét spanning, zonder deus ex machina, met geloofwaardige alibi's en zonder veel poeha. Denk aan LARGO WINCH, aan I.R.$. ook, maar zonder de sensatie. Om al deze redenen vinden wij BANKGEHEIMEN zeer lees- en aankoopwaardig. TDL

EEN AVONTUUR OP GROTE HOOGTE

BOVEN DE WOLKEN

Een barre winter in 1933 – twee piloten ontmoeten elkaar op de hellingen van de Andes. Voor Pierre, een Fransman, en Allan, een Amerikaan, is dat het begin van een lange vriendschap waarbij ook rivaliteit om de hoek komt kijken. Hun passie voor de luchtvaart verbindt ze. Maar wat er op de grond gebeurt, drijft ze uit elkaar. In de lucht vechten ze hun duel uit.
In de lucht, ver boven de wolken...

LUCHTVAARTEPOS IN TWEE DELEN

SILVESTER

www.silvesterstrips.nl

'EEN SENSUELE THRILLER'

IN DRIE DELEN

Sophia

© Editions Paquet - Vicari - de Vincentis - Cabrera

Sophia Delamore heeft alles mee in de wereld, behalve haar verleden. Ze is knap. Ze is rijk, ondernemend en slim. Maar er knaagt iets. Ze is wees en ze is op zoek naar het testament van haar vader. Die speurtocht brengt haar in Venetië, maar ook in de Colombiaanse jungle. Sophia is een wervelende mix van spanning, erotiek en esoterie.

BIJ HET DERDE DEEL VERSCHIJNT TEVENS EEN LUXE VERZAMELCASSETTE

www.silvesterstrips.nl

ARTHUR – EEN KELTISCH EPOS 9: MEDRAWT DE VERRADER

Jérôme Lereculey + David Chauvel • Silvester • 48 p./€ 14,95 (HC)

De laatste droom

Wie de hele serie ARTHUR heeft gelezen of herlezen komt misschien tot eenzelfde conclusie als de onze. De eerste drie-vier albums lezen wat stroef door een opeenstapeling van Keltische namen en de onderlinge relaties die de personages hebben. De afsluitende pagina met een lexicon is bovendien allesbehalve uitnodigend. Daarna komt er meer vaart in, ook al wordt de aandacht gelegd naar andere personages dan Arthur. De laatste twee albums zijn de voorbode en de ontwikkeling van de climax. Door Arthurs eigen neef verraden zijn de koning en zijn metgezellen nog maar een futloos gezelschap. Op de koop toe wordt hem de toegang tot zijn eigen eiland ontzegd. Dat kan hij niet langer over zich heen laten gaan en hij bereidt zich voor op de laatste krachtmeting.

Meermaals gleden onze gedachten naar het RODE RIDDER-album DE LAATSTE DROOM waarin een meer God de Vader-type als koning Arthur wordt geportretteerd. Ook in dat album ging hij strijdend ten onder. Qua nostalgie wint DE LAATSTE DROOM het met een straatlengte voorsprong. Qua uitwerking moeten we rationeel en eerlijk zijn door **Jérôme Lereculey** en **David Chauvel** met alle loftrompetten te bezingen.

Een constante in de reeks is toch wel het piekfijne, realistische tekenwerk van Lereculey. Hij evolueert in de reeks amper en dat deert niet want in zijn consistentie toont hij zich als een buitenbeentje in het klassiek realistische genre. Een onderschat buitenbeentje trouwens. Ook het uitgekiende inkleurwerk van **Jean-Luc Simon** verdient alle krediet. En nu we toch het schuif met compartimenten hebben opengetrokken, bedanken we **Silvester** voor de knap verzorgde hardcovers, tgaven en de luxeverzamelboxen. De lettering en vertaling vinden we stukken beter dan die van **Talent**, de vorige uitgever van de reeks, al ontsnert een occasionele zetfout in praktisch elk album wel het totaalplaatje.

ARTHUR – EEN KELTISCH EPOS is bes.t een aanrader voor liefhebbers van heroïc fantasy, Keltische mythes en sagen, de legenden van koning Arthur en zijn ridders van de ronde tafel hoewel die niet in naam *as such* worden genoemd. Dan toch maar DE LAATSTE DROOM erbij halen om te vergelijken? DS

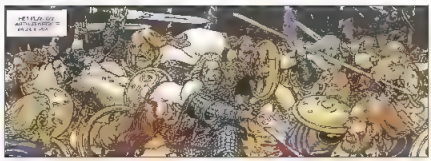

FLOR DE LU… – DE LA FINCA DON DIEGO…

Éric Stalner/Éri… – …bert + Pierre Boisserie… – …ric Stalner • Glénat (GRAFICA)

48 p./€ 13,50

Gerold!

Amper twee delen ver en nu al kent FLOR DE LUNA zijn vaste ingrediënten. Op de eerste bladzijde wordt door te kens een ander hoofdpersonage een s gaar gerold die ze.fs de meest overtuigende geheelonthouder zin doet krijgen. Vervolgens switchen we naar het heden. Secretaris Antoine Chatel van de laatste sigarenbaron, Charles Porter, wil mmers zijn baas om het hoekje he.pen. Maar iemand is hem voor geweest en heeft dit vuile werkje voor hem opgeknapt. In het kantoor van Porter vindt Chatel diens aantekeningen over de familiegeschiedenis en zo belanden we al twee delen lang in het Cuba van de negentiende eeuw. Daar vlucht Diego Antonio Castellano uit Spanje naartoe om in Cuba zijn grote droom waar te maken: tabak telen. Maar reeds op het schip beginnen de problemen: de gelekoorts heerst er, de zwarte slaven krijgen de schuld, maar de kapitein weigert zijn bult zomaar op te geven. Gevolg: muiterij. Ook als Castellano in Cuba aanbeland is, zijn de problemen niet van de baan: corrupte, familietwisten, verstandshuwelijken, noem maar op: het is er dagelijkse kost.

We hadden het ook op voorhand kunnen weten, want veertiger **Boisserie** kan schrijven en samen met **Stalner**

is dit ondertussen, na HET KRUIS VAN CAZENAC en REIZIGER, hun derde reeks. Op beide voorgaande titels v el telkens wel het een en ander op te merken, maar bij poging nummer drie blijken de heren elkaar perfect te begrijpen. Amper twee delen ver en toch durven we het nu al zeggen: FLOR DE LUNA is goed op weg om zich bij de grote **Glénat**-klassiekers te scharen. In de eerste plaats denken we dan natuurlijk aan het bierbrouwersepos DE MEESTERS VAN DE GERST, maar ook de sfeer van pakweg DE ORDE VAN CICERO is nooit ver.af. Een grote reeks in wording dus en als je ons nu wilt excuseren wij gaan er nog eentje opsteken! EH

DE ZEEMEEUW

…ck de Heij • Xtra

48 p./€ 9,90 (SC)

Een begin en een einde

Out of the blue kwam DE ZEEMEEUW uit bij **Xtra**. Van dezelfde auteur lazen we eerst SPAANDERS, een bundel erotisch-pornografische kortverhaaltjes met een langer verhaal. Onze hersenen stonden nog op bloot-modus toen we DE ZEEMEEUW begonnen te lezen.

Saskia en Anne zijn twee weesmeisjes die hun bestaan als meid voor alle werk bij respectievelijk een vissersfamilie en een herberg niet langer zien zitten. Hun gemeenschappelijke vriend Bart monsterde net aan op een handelsschip dat naar het oosten afvaart. De twee meiden zien een avontuurlijk leven op zee wel zitten, liever dan terug naar het weeshuis te moeten. Dus stelen ze een vissersbootje en varen het schip na. Daar worden ze opgepikt door de bemanning. In plaats van als speeltje behandeld te worden of een ransel ng te krijgen voor hun verstekelingspoging, raken ze snel aanvaard door de matrozen en de kapitein. Enkel met de bootsman vlot het niet.

Onze penetratieverwachting stonk gelukkig snel. De opeenvolgende episodes in deze 86 pagina's tellende uitgave vormen een afgerond verhaal waarin de twee pientere meisjes hun mannetje aan boord en op land we. staan. Ze verschalken piraten, trekken op schattenjacht, bevrijden de gevangengenomen bemanning door een Spaanse gouverneur en weten het leven aan boord gezanter te maken. Het plagerige spel met de matrozen Bart en Coen is daar duidelijk de aanleiding voor.

Fred de Heij maakte de verhalen voor het Nederlandse meisjesweekblad TINA. Ook al moet hij zich duidelijk houden aan enkele conventies en beperkingen, toch weet hij de best aard ge en spannende verhalen te tillen boven een bepaalde braafheid. Enkel het moraliserende, **Willy Vandersteen** achtige briefje in een gevonden schatkist was er te vee. aan. Voor de rest moeten we er ons niet te veel vragen bij stellen. Het is avontuur zonder meer met een begin en een einde. DS

BLACK BANK – BUSINESS CLASS

Clément Sauve – …tias Tackian/Stéphane Miquel

Standaard Uitgeverij (CRIME SCENE) • 48 p./€ 5,95 (SC)

Een eigen smoel

En… stop de muziek. De overblijvende managers spurten vlug naar de enkele vrijstaande stoelen. En jawel, opnieuw duwt **Maurice Lippens** er iedereen weg. Kan dit wel? In tegenstelling tot de stoelendans bij **Fortis Bank** gaat het er bij de vooraanstaande New Yorkse Sun Bank nee. anders aan toe. James Baeckes is er al meer dan dertig jaar *executive chairman* en op een zuchtje van zijn pensioen. Maar de bank blijkt een duister kantje te hebben en de grootste financier te zijn van de maffia. Vanachter zijn veilige bureau kan de onkreukbare Baeckes weinig doen, maar hij besluit samen met de bevallige CIA-agente Alice Jones, een stukje crapuul in te schakelen voor het echt vuile werk. Alleen zit heethoofd Adrian Stoker momentee. gevangen in de beruchte gevangenis van Guantanamo Bay.

BLACK BANK heeft alles van een retespannende pilootaflevering van een nieuwe televisieserie. Via flashbacks in flashbacks doorworste en we de hele evensloop van schone jongen Adrian Stoker Cuba, Californië, de Gazastrook, Washington, Parijs,… de hele wereld danst voor onze ogen. Uiteinde.ijk komen we terecht op de Maagdeneilanden waar de hele geschiedenis op zijn poten valt en het echte verhaa. kan beginnen. Hoewel BLACK BANK duidelijk meesurft op de succesgolf van I.R.$., INSIDERS, SPERVUUR en andere LARGO WINCH-klonen, heeft de strip toch een eigen smoel. Het scenario van de hand scenarist van uitgever **Soleil, Nicolas Takiam**, leest super vlot en de tekeningen van de Canadese comicauteur **Clément Sauve** overstijgen ruimschoots het niveau van het gemiddelde de strippelaroton. Bovendien worden de drukke bladspiegel en de volle tekstballons netjes in balans gehouden door de gesaagde inkleuring van de dames van **Crazytoons** (LANFEUST, YTHAQ, VERLOREN PARADIJS,…).

Na de twee albums van CEL FINANCIËN is BLACK BANK pas het derde album in deze al twee jaar oude CRIME SCENE-collectie van **Standaard Uitgeverij**. Hopelijk kunnen we snel een nieuwe lading crimineel goede misdaadverhalen verwachten! En als het even kan, mag de prijs gerust even laag blijven. Het kan dus ook zonder hardcoveruitvoering. WP

DRIE SCHIMMEN

Cyril Pedrosa • Silvester • 276 p./€ 19,95 (HC)

Mijn kind, schoon kind

Het jongetje Joachim leeft zorgeloos en afgezonderd van de wereld met zijn ouders middenin een bos. Het leven is er simpel. Ze zijn gelukkig en krijgen maar zelden andere mensen over de vloer. Maar op een avond verschijnen er drie schimmen aan de horizon. Eerst denken ze dat het bomen zijn, maar wanneer de schimmen bewegen, wordt al gauw duidelijk dat het om drie ruiters gaat. Wanneer de vader toenadering tot de ruiters zoekt, verdwijnen ze telkens als mist in de velden. De drie komen elke dag een beetje dichter, steeds dreigender, en de paniek slaat het gezin om het hart. Zo erg dat de moeder besluit om Pike Hag, een exorcist op te zoeken. En die bevestigt wat je al een tijdje kon vermoeden...

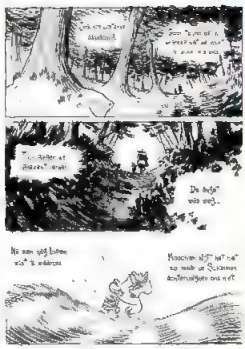

Cyril Pedrosa werkte voorheen als animator bij **Disney** en hielp onder andere mee aan THE HUNCHBACK OF NOTRE DAME en HERCULES. In de Nederlandstalige stripwereld is hij nog een grote onbekende. Enkel DE SPOOKBRIGADE, een strip voor de allerkleinsten onder ons, verscheen eerder in onze taal. Maar daar gaat snel verandering in komen. Niet in het minst door deze prachtig geregisseerde graphic novel.

DRIE SCHIMMEN is eigenlijk een grote poetische metafoor, opgevuld met vele kleinere metaforen. Daarbij forceert Pedrosa het geheel nooit en vaart met een grote bocht om alle moeilijkheden. Pedrosa verbeeldt met grote precisie en zwierige potloodtrekken hoe een vader tegen het onafwendbare vecht. DRIE SCHIMMEN is zo mooi en verteederend dat het prompt een plaats verdient tussen die twee andere tranentrekkers EEN DEKEN VAN SNEEUW van **Craig Thompson** en PAULS VAKANTIEBAANTJE van **Michel Rabagliati**. Op het stripfestival van Angoulême kreeg deze strip de stempel "Essentiel". Zeer terecht, vinden wij! TDL

RODE TAÏGA

Vincent Perriot [illegible]maud Malherbe
Dupuis (Vuibe V[illegible]) • 80 p./€ 15,00 (HC)

Een bizar en wreed tijdperk

Vanuit Frankrijk zien we de laatste jaren een nieuwe stijl stripverhalen verschijnen. Auteurs als **Sfar** en **Blain** hebben daarmee de toon gezet. Qua tekenstijl zien we een dun, krachtig lijntje met veel arcering. Qua vertelling manifesteren ze zich met een snelle opeenstapeling van gebeurtenissen die de hoofdrolspeler met verwondering ondergaat zonder dat hij ze echt kan beïnvloeden. Hij is een echte speelbal en probeert het beste ervan te maken. Ook kenmerkend zijn de kleurrijke nevenpersonages die de hoofdrolspeler op zijn pad tegenkomt. De toon is meestal licht bijtend en cynisch. Voeg daarbij nog de vaakse indelijning in pastelkleuren en we hebben de stijl wel redelijk gekenmerkt.

In dit eerste deel van een twee delige zitten we midden in de strijd tussen de Wit Russen en de communisten in het jaar 1920. Een bizar en wreed tijdperk waarin honger,

koude en de barre natuur de achtergrond vormden voor de strijd tussen allerlei losse groepen strijders. Auteurs als **Hugo Pratt** (CORTO MALTESE) en **Olivier Neuray + Yann** (WITTE NACHT) hebben hier ook al een dankbaar onderwerp in gezien. Dokter Ferdynand Ossendowski uit Transbaikalië moet vluchten voor de roden. Hij noemt zich communist, maar wordt toch beschouwd als een bourgeois. Via de bossen ontsnapt hij, maar ondergaat daar barre omstandigheden zoals koude, sneeuw en wolven. Op die vlucht ontmoet hij Djam Gordu, iemand van het Sojottenvolk. Samen zijn ze waarnemers van de gevolgen van de wrede oorlog. Na een betrekkelijke rust bij de Sojotten worden beide vrienden weer snel door de waanzin ingehaald. Ferdynand ontmoet daarna Ungern Khan en wordt in een hel gedompeld, gedwongen om de heilige "levende god" te helpen ontsnappen uit Chinese handen. Rode Taïga is een sfeervol en meeslepend verhaal. EH

DE STAM VAN DE HAAI

Bruno Gazzotti + Fabien Vehlmann
Dupuis • 48 p./€ 5,75 (SC)

Wat wil een mens nog meer?

Achtergezeten door een meute honden slaan onze vijf vrienden uit de eerste twee delen op de vlucht. Wanneer ze het voormalig pretpark Treasure Island naderen worden ze verwelkomd door een andere groep kinderen... De Stam van de Haai. Zo goed en zo kwaad als het kan trachten de kinderen van de stam het normale volwassenenleventje na te bootsen. Hun leider, de coole elfjarige Saul, heeft de touwtjes stevig in handen en regt zonder al te veel tegenpruttelen van de anderen soms verregaande regels op. Onze vrienden zijn aanvankelijk opgetogen om weer eens andere leeftijdsgenoten te zien. Wanneer Saul's dictatuur zich echter tegen Dodji keert, staat de bijdschap al snel om in rebellie. Aandacht ge lezers herinneren zich ongetwijfeld de uitermate positieve recensies van de eerste twee delen, waarbij we vooral de spanning en de originaliteit prezen. **Fabien Vehlmann** doet op deze originaliteit nog een schepje bovenop. Door als hoofdlocatie Treasure Island te gebruiken, ontstaat een PETER PAN-achtig verhaal. Het vormt de fabelachtige achtergrond waarin een bende kinderen leven volgens de wetten die hen uitgevaardigd worden door een elfjarig jongetje

DIE WERK STAAT JE GOED
KAMPEN WE MOETEN WE MOETEN VECHTEN
WE MOETEN WAT ?
IK MOET KINDERTJES BIJ JE MAKEN SNAP JE ? VOOR DE STAM

dat diep begeesterd is door **Hitler** en zijn ideologie. Vehlmann duidt meermaals op de naïviteit van kinderen, maar ook op de hardheid waarmee ze met elkaar om kunnen gaan. Er zijn de meelopertjes, de pestkopjes, de mietjes,... Prachtig hoe Vehlmann dergelijke *basic instincts* tentoonspreidt in een jeugdstrip. Zowel kinderen als volwassenen verstaan deze typeringen. Al eben zullen ze deze strip goed en bijzonder leesbaar vinden, ook zullen ze andere aspecten benoemen die hen aanspreken. Wij vonden dit alvast vrij indrukwekkend, alhoewel de schrijver **William Golding** het Vehlmann al voordeed met het verfilmde boek LORD OF THE FLIES (HEER DER VLIEGEN) waarin een ste. kinderen moet zien te overleven op een verlaten eiland. Wie verwacht had dat deel 3 zou onthullen wat er met de volwassenen gebeurde, komt ne aas bedrogen uit. Slechts bij mondjesmaat krijgen we korreltjes informatie over de grote ramp die de volwassenen getroffen heeft. Intrigerend is het zeker en vast, emotioneel des te meer.

Bruno Gazzotti zet zijn schitterende tekenwerk verder. Leesbaar voor jong en oud, frisse en montere tekeningen die bruisen van de energie en op tijd en stond de nodige humor uit de kast halen. Wat wil een mens nog meer? JC

KENYA 5: ILLUSIES

Leo + Rodolphe • Dargaud
48 p./€ 5,75 (SC)

Opheldering!

Het recept van **Leo** is ondertussen alombekend: je haalt een groep mensen uit hun vertrouwde omgeving, dropt ze in een streek met een buitengewone fauna en flora en ziet wat er dan gebeurt. Neem daarbij zijn typische tekenstijl (puntig maar toch zwierig, vol mensen met wapperende haren en **Colgate**-smiles) met felle inkleuring en je hebt een strip van Leo vast. In de reeks KENYA is het niet anders. Vertrouwde ingrediënten dus en toch werken ze keer op keer.

In KENYA verdwijnt er een expeditie onder leiding van de arrogante schrijver Remington. Als Kathy Austin les gaat geven in het Afrikaanse land, raakt ze al snel bevriend met twee collega leraren en geïntrigeerd door de mysterieuze verdwenen expeditie. Nog vreemder wordt het als er plots eeuwenlang uitgestorven diersoorten en ufo's opduiken. Invasie uit het heelal, of toch iets anders? Van ons zal je het niet horen, je moet het zelf maar lezen. Wat we wel willen verklappen is dat je in dit afsluitende deel meer verklaring krijgt dan je misschien wel zou denken. En die verhelderende verklaring lost de opgebouwde spanning best wel in. Alle losse draadjes worden aan elkaar geknoopt en ook de uitsmijter kon ons bekoren.

Er komt nog wel een nevenverhaal van KENYA, NAMIBIË gedoopt, waarin ook Kathy Austin de hoofdrol op zich zal nemen, maar voor Leo is de kous af. NAMIBIË zal namelijk vorm worden gegeven door **Bertrand Marchal**, tekenaar van GRENS en de decors van CHARLY. Leo concentreert zich liever op de pas opgestarte derde cyclus van DE WEREL[illegible] VAN ALDEBARAN ANTARES. Te oordelen op dat eerste deel, en de spanningsboog rond het kind van hoofdrolspeelster Kim is dat zeker geen verkeerde keuze. Wij blijven onze favoriete Brazilliaanse tekenaar beslist op de voet volgen. TDL

INTEGRALE EDITIE VAN DE VIJF VERHALEN

DE AVONTUREN VAN JO, SUUS EN JOKKO - INTEGRALE EDITIE 2

Hergé • Casterman • 240 p./€ 24,50 (HC)

Hernieuwde kennismaking

Het Franse Cœurs Vaillants, het stripweekblad van katholieke strekking die de voorloper is van Pif Gadget, het blad met de gratis speeltjes, publiceerde al vanaf het eerste avontuur van Kuifje diens avonturen. De directie vroeg **Hergé** voor hen een nieuwe serie te maken waarin het hoofdfiguurtje een werkende vader, een moeder, een zusje en graag ook nog een huisdier had. De directie had namelijk wat problemen met het abnormale van Kuifje die nooit eet, niet naar school gaat of de kost verdient. Hergé had op dat moment wat speelgoed voor een reclameopdracht rondslingeren waartoe een aap behoorde die Jokko heette. Rondom de aap bedacht hij een normaal gezinnetje dat in Frankrijk woonde, waarvan de vader een ingenieur is waardoor reizen naar verre landen verhaaltechnisch makkelijk te verklaren vielen. Het eerste avontuur verscheen in tweekleurendruk (rood en zwart) in 1936 en werd later herplaatst in Le Petit Vingtième en in de jaren vijftig in ingekleurde vorm in het weekblad Kuifje.

Deze integrale editie bundelt alle vijf albums die zich eigenlijk laten opsplitsen als twee tweeluiken en een enkel verhaal. De scenario's blinken bijlange niet uit in originaliteit. Het eerste verhaal is een zoveelste variant op het binnenrijven van een erfenis door het uitvoeren van een opdracht, in dit geval het ontwerpen van een vliegtuig dat met een gemiddelde snelheid van duizend kilometer per uur van New York naar Parijs of andersom kan vliegen. Uiteraard proberen de gepasseerde familieleden van de excentrieke erflater daar een stokje voor te steken. In het tweede tweeluik draait het rond een gekke geleerde die in een onderzees laboratorium — het lijkt wel James Bond — de droom van Frankenstein en *en passant* werelddominatie nastreeft. De Najavallei, het derde verhaal, moest door de Tweede Wereldoorlog onderbroken worden en raakte pas in 1954 door **Jacques Martin** voltooid. Het is ook het beste verhaal van de drie.

De Najavallei heeft beter neergezette decors dan de voorgangers, maar het is vooral door het grappige optreden van de opvliegende en klunzige maharadja van Gopal dat we het verhaal ten zeerste konden waarderen. De geconstrueerde grappen zijn erg geslaagd, we proestten het meermaals uit. Hergé uitte in een interview de wens om later nog wat met hem te doen, maar de reeks stopte dus, zeg maar op zijn hoogtepunt.

Jo, Suus en Jokko was duidelijk toegespitst op kinderen. Broer en zus Legrand zijn zelf doorbrave kinderen aan wie de lezertjes van toen zich konden spiegelen. Door hun vastberadenheid en engagement raken de twee Suske en Wiske-voorlopers (Suske is zelfs een vestimentaire dubbelganger van Jo en Suus heeft twee rode strikjes in het haar al heeft Wiske meer karakter) vaak verzeild in een lastig parket en belanden op internationale locaties. Kortom, typische avonturenstrips en een integrale die goed is voor een hernieuwde kennismaking met een niet zomaar te negeren hoofdstukje in het œuvre van Hergé, de belangrijkste stripauteur die ons landje voortbracht. DS

MANO EN MANO

Ana Miralles + Emilio Ruiz • 48 p./€ 7,95 (SC)

ONE-SHOT

Een kleine wereld

Later dit jaar verschijnt een nieuw deel van de successerie Djinn. In tussentijd kwam dit one-shot van de Spaanse tekenares **Ana Miralles** uit op scenario van landgenoot **Emilio Ruiz** met wie ze ook al het onvertaalde À la Recherche de la Licorne maakte, onlangs verschenen als een Franse integrale bij **Dargaud**.

Mano en Mano (Spaans voor "van hand tot hand") heeft in eerste instantie een bankbiljet van 20 euro in de hoofdrol, maar daarmee kan je je als lezer niet vereenzelvigen. Of dat wel lukt met het 25-tal personages die het bankbiljet in deze strip in handen krijgt, is dan nog de vraag. Feit is dat om de paar pagina's een nieuw personage zijn intrede maakt. In zijn totaliteit komt het tot een conclusie dat het een kleine wereld is waarin we leven. En de manier waarop de 20 euro wordt bekomen, is niet altijd fraai te noemen: diefstal, hoererij (via een hulppastoor dan nog), bedrog,... Soms zorgt het biljet voor ingrijpende omwentelingen in het leven van een personage. Spijtig dat we daar niet altijd het vervolg van te weten komen want voor je het weet zijn we weer bij een ander personage aanbeland. Meer tijd namen de auteurs uit voor de Poolse muzikant die door een stelletje neonazi's wordt belaagd. Hij wordt door een veteraan van de Tweede Wereldoorlog gered die de drie stommeriken op een hilarische manier vernedert.

Mano en Mano is duidelijk een tussendoortje. Het is karikaturaler getekend dan Djinn, al doet het er beslist niet voor onder qua teken- en inkleurstijl. Het scenario is luchtig, bijwijlen grappig en verloopt snel en vlot. Er viel misschien meer uit te halen door een follow-up van bepaalde personages te geven, maar daarmee zou het concept teniet gaan. Een vervolg is ook best mogelijk. Maar als one-shot is het ook wel goed. Met Mano en Mano zien we Miralles nu ook eens in een ander, meer stedelijk decor haar ding doen. Hier geen klachten daarover. DS

DE TECHNOVADERS 7: HET PERFECTE SPEL

Zoran Janjetov/Fred Beltran + Alejandro Jodorowsky

Arboris • 48 p./€ 7,95 (SC)

VOORLAATSTE DEEL

Plaatjes vullen geen gaatjes

Met De Technovaders als spin-off op de onverwoestbare sf-klassieker De Incal (nummer 13 in de *FransenTop*) is **Alejandro Jodorowsky** niet aan zijn proefstuk toe. Prequels, sequels, spin-offs en zelfs spin-offs op spin-offs werden rond het moederverhaal De Incal gebouwd. In september 2008 komt er in het Frans een nieuwe loot aan de boom met Les Armes du Méta-Baron, een spin-off op De Metabaronnen die al een spin-off is op De Incal dus. In De Technovaders draait het nu al een tijdje rond grijsaard Albino, de beste ontwerper van virtuele spelletjes en het kind van een drievoudige verkrachting. Met het muisachtige wezentje Tinigrifi (die eenzelfde grappige rol vervult als het robottenduo Tonto en Lothar in De Metabaronnen) op de schouder vertelt hij zijn volgelingen zijn levensverhaal. Ondertussen wordt het ruimteschip achtervolgd door een gigantische oorlogsvloot wat geen goed nieuws is voor Albino.

De inkleuring van **Fred Beltran** toont hoe computerinkleuring per definitie niet slecht, makkelijk of afstandelijk hoeft te zijn. Vooral in deze bombastische sf-omgeving slaat het aan. Het vormt een ideaal huwelijk met de klassieke tekenstijl van **Zoran Janjetov**. Maar vullen de plaatjes ook de gaatjes? Het grootse van het epos manifesteert zich in dit deel voornamelijk in grote tekeningen, die het leesritme serieus vergroten. Er is veel om naar te kijken en de tekeningen zijn echt wel imposant. Ook de originele ideeën van Jodorowsky (het levende water is er maar een van) met al dan niet verdoken christelijke thema's overtuigen. Helaas is het een album dat niet alleen vlot wegleest, maar ook snel. Er blijft amper wat hangen. De Technovaders is weliswaar een groots opgezet *space opera*-spektakel, maar het staat alsnog in de met een pennetje gearceerde schaduw van De Incal. TDL

EXTERMINATOR 17 2-3: DE TRILOGIE VAN ELLIS:

1: De Alliantie • 2. Terug naar Ellis

Igor Baranko + Jean-Pierre Dionnet • Casterman

2 x 64 p./2 x € 14,95 (HC)

DELEN 2 EN 3 VAN VIERLUIK / EERSTE TWEE DELEN VAN TRILOGIE

Oneerlijk

Hoewel het vóór de herdruk van **Oog & Blik** in 2003 lange tijd een praktisch onvindbaar album was, vond **Enki Bilal** Exterminator 17 op scenario van **Jean-Pierre Dionnet** maar niets. Oorspronkelijk was het verhaal bedoeld voor tekenaar **Nathan** met een voorpublicatie in het toen net mede door Dionnet en **Mœbius** opgerichte blad Métal Hurlant. De eerste tien pagina's geloofde Bilal sterk in het verhaal, maar plots haakte hij af. Beide karakters waren onverenigbaar, zo stelde hij het. Zonder al te veel enthousiasme heeft hij de strip afgemaakt, maar hij besliste wel dat hij voor een sf-verhaal nooit meer zou samenwerken met een scenarist. Métal Hurlant vond hij al snel verzanden in een blad met snobistische pretenties. Het herkauwde trends en nieuwe stromingen. Bilal had niet het gevoel daarin te kunnen functioneren. In een vervolg met De Trilogie van Ellis had hij dus geen zin. Toch was hij zo attent om ten minste de covers van de albums met een tekening te voorzien.

In het eerste album bevrijdde vechtandroïde Exterminator 17 de zijnen. In De Trilogie van Ellis, dertig jaar later getekend door Oekraïner **Igor Baranko**, een ex-soldaat in de oorlog in Afghanistan, concentreert Dionnet zich op het verre sterrenstelsel Hoop waar de mensheid een nieuw onderkomen vond. Een van de planeten aldaar heet Ellis naar Ellis Island waar immigranten met de American Dream in het achterhoofd uitscheepten vooraleer ze al dan niet in de Verenigde Staten werden toegelaten. Op Ellis verdelen afstammelingen van de Italiaanse, Japanse en Russische maffia de koek. De plannen van Don Alessandro zijn megalomaner. Is het daarom dat hij zijn concullega's uitnodigde op zijn trouwpartij? En wie van hen heeft de ware Exterminator 17 omgebracht en de resten ten geschenke gegeven? Dat de trilogie vooral draait om de rol en de doelstellingen van Exterminator 17 staat weer buiten kijf. Toch is zijn aanwezigheid in het verhaal redelijk beperkt. Deel 3 van de trilogie (= deel 4 van het vierluik!) zal allicht voor de nodige climax zorgen.

Een goeie sf-strip moet het hebben van minstens een paar originele vondsten op het gebied van technologie, maatschappij, ontwikkeling of evolutie en de totaaluitwerking ervan. Dionnet heeft genoeg metier om enkele goeie vondsten uit de losse pols te schudden zij het zonder opzienbarend kaliber. Voor de uitwerking moet hij rekenen op het talent van Baranko die zich aardig, maar aanvankelijk aarzelend uit de slag trekt. Zijn tweede album ziet er qua paginalay-out en grafiek veel beter uit. Zijn grootste handicap echter is dat hij geen Bilal is. Maar dat is dus een oneerlijke vergelijking. DS

EEN KIJKJE IN SEPTEMBER EN OKTOBER*

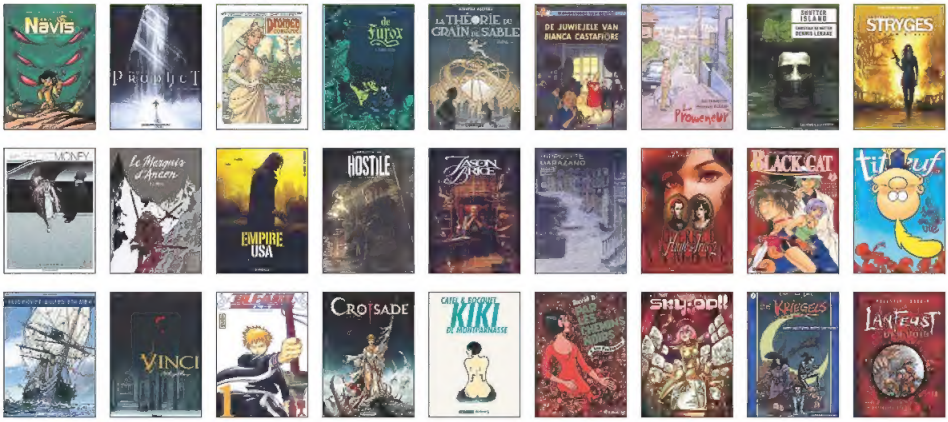

Tot eind augustus verschenen er 602 nieuwe stripuitgaven. In de volgende twee maanden komen er een paar honderd bij!

Als **Arboris** belofte houdt dan verschijnen Koblenz 4, een herdruk met witte cover van Durango 11, Konvooi 9, Konvooi - De Jeugdjaren van Nävis 3, Prophet 3, De Regelaar 3, Weëna 2, 6666 8 en Sabels en Galjoenen 7.

Bij **Arcadia** sluiten ze het jaar af met een album van De Ravottersclub van **Tibet** in de nostalgische collectie Arcadia Archief.

Bee Dee geeft onder meer het al een tijd geleden aangekondigde Dromen 1 uit en Jack Pott 3.

Bries houdt het bij De Furox 2 (slot) en Hunker Bunker 1 van **Reinhart**, de tekenaar van Just.

Een karretje vol is er bij **Casterman** met Achter de Schermen van de Macht 8, Boro 3, De Duistere Steden: De Theorie van de Zandkorrel 2, Giuliano Nero 3, Historische Personages: Cleopatra, H.M.S. 4, Kuifje: In het Land van de Sovjets in een facsimiléuitvoering, Kuifje: L'Effère Tournesol (dialect Vogezen), Kuifje: De Juwiejele van Bianca Castafiore (dialect Antwerpen), Kuifje: Lés Or'riyes Dèl Castafiore (dialect Charleroi), New York Mi Amor (van **Tardi**), Pol, Pel en Pingo 6 en 16, Mister Joe and Willoagby 1 (nieuwe reeks op scenario van het **Charles**-echtpaar), Rembrandt (biografische strip over de Nederlandse schilder door **Deprez**), Tristan 10 (door **Thierry Cayman** + **Hugues Payen**/**Jacques Martin**), De Wandelaar (een tweede album van japanner **Jirô Taniguchi**) en Shutter Island (door **Christian De Metter** naar **Denis Lehane**) in de collectie Kaliber.

Een blij weerzien is het met De Zang van de Vampiers (**Guérineau** + **Corbeyran**) bij **Daedalus** dat de eerste twee delen van de tweede cyclus (her)uitgeeft. Ook van de geslaagde conceptreeks Uchronie(s) op scenario van diezelfde Corbeyran komt het eerste deel uit.

Ondertussen zou bij **Dargaud** De Jonge Jaren van Blueberry 16 verschenen moeten zijn. In oktober komen daar Climax 2, het slot van Garrigue, Ghost Money 1 (door **Bertail** + **Thierry Smolderen**), Heer der Dolende Zielen 4, Linkerhanden 3 (laatste deel) en de eerste twee delen van de conceptreeks Empire USA (door respectievelijk **Griffo** en **Mounier** op scenario van **Desberg**) bij.

Al uit bij **Dupuis** zijn De Blauwbloezen 52, Tamara 6, en Ethan Ringler 4. Nog te verschijnen zijn Hostile 1, Parker & Badger 6, Hammerfall 3, Jason Brice 1 (nieuwe reeks van Pandora Box-scenarist **Alcante**), Koetjebde 2, Stoute Benjamin 3 en het op ware feiten gebaseerde Vrije Vlucht-album Minik door **Hippolyte** en **Richard Marazano** (Cuervos, Het Chimpansee-Syndroom).

Futuropolis en **Glénat** bundelen opnieuw de krachten voor De Oorlog van de Sambers: Hugo & Iris 2.

Het programma van **Glad IJs** vind je op de volgende twee pagina's.

Of het lukt voor **Glénat** om àlle hiernavolgende titels uit te brengen, zou een prestatie op zich zijn. *Here goes:* 20th Century Boys 9, Albert en Co. 1, Battle Angel Alita 4 en 5, Berserk 4 en 5, Black Cat 1, D•N•Angel 4, 5 en 6, Fruits Basket 3, Fushigi Yuugi 1 en 2, Galsé 1, Hoshin Engi 1 en 2, Loul 4, Marmalade Boy 2 en 3, Nausicaä van de Vallei van de Wind 3 en 4, Neon Genesis Evangelion 4, De Nieuwe Avonturen van Jimmy van Doren 3, One Piece 4, SAS 6, Titeuf 6 en 11, het boek Voijers et Bulles en Mer (Franse titel) over de zeevaart en schepen in strips, De Fleury-Nadals 3, Reiziger: Toekomst 4, de renaissancethriller Vinci 1 (eerste deel van tweeluik door **Gilles Chaillet** + **Didier Convard** over **Leonardo Da Vinci** op jacht naar een seriemoordenaar), Diamanten 2 en Het Protocol van de Moordenaar 2. Woewie!

Kana lanceert Bleach met twee delen ineens. Ook nieuw zijn Detective Conan 7, Inuyasha 4 en 5, Naruto 13, Shaman King 16, Yu-Gi-Oh! 16, Monster 11, Death Note 10 en Nana 9.

Na de net verschenen albums Bakemono 2, Dokus de Leerling 14, De Legende van het Wisselkind 1 verschijnen in oktober bij **Lombard** Kruistocht 2, Yakari 34 en een herdruk van **Hermanns** Caatinga in de collectie Getekend.

Het is steeds koffiedik kijken bij **Oog & Blik**. We gooien de volgende titels er in het kopje bij: Kiki de Montparnasse, Meteor Slim, Mijn Hersens Zitten Scheef, De Overwonnenen, Over Zwarte Wegen 1 (een WO II-strip van **David B.**), De Plastieken Maria 1 (**Pascal Rabaté** + **David Prudhomme**).

Nieuw bij **Saga Uitgaven** is de trilogie Catherine (zie bespreking pagina 6) en Messenger 4 (zie pagina 5 voor een wedstrijd).

Bij **Sherpa** verschijnt wellicht Arman & Ilva 5, Arq - Eerste Cyclus (bundeling deel 1 t/m 6) en Storende Verhalen 1 (**Thé Tjong-Khing**/diverse auteurs).

Silvester heeft nog wat inhaalwerk, maar daarnaast zouden ook de volgende titels bij het lot komen: de luchtvaartstrip Boven de Wolken 1, Eugène 4, Sophia 1 en 2, De Verborgen Geschiedenis 11 en de opnieuw vertaalde en geleterde herdrukken van Sky-Doll 1 en 2 + het nieuwe deel 3!

Opnieuw erg veel titels bij **Standaard Uitgeverij** met Urbanus 130, De Familie Doorzon 31, F.C. De Kampioenen 54 en een special van De Championettes, Figaro 1 en 2 (van **Steve Van Bael**), De Geverniete Vernepelingskes 5, Kiekeboe 118 en Kiekepedia, Klein Suske en Wiske 13, De Kriegels 7 (laatste deel), De Rode Ridder 219, De Smurfen 27, Suske en Wiske 301, Suske en Wiske 3 x 100 Trilogie: Het Gouden Paard / Amoris van Amoras / Het Maoitige Monument, Suske en Wiske Pocket 5 en Vigilantes 1 dat op pagina 2 aan je wordt voorgesteld.

Uitgeverij De Boemerang brengt The Champions 14, Humor in Beroepen! 10: Chauffeurs, 11: GSM's, 12: Politie en 13: Knutselaars, 14, Rodje Oortjes 36, Rodje Oortjes Romantiekreeks 2, Rodje Oortjes Vakantie Special 1 en Scooterboys 1.

Uitgeverij De Harmonie heeft Mam, met Mij (een selectie telefoongrappen met Nienke uit Single), Peter's Zeurkalender 2009 en Zo Zijn We niet Getrouwd (ook van **Peter van Straaten**) op stapel.

De grote comeback van Lanfeust van de Sterren is er bij **Uitgeverij L** met opnieuw vertaalde herdrukken van delen 1 en 2 + het nieuwe deel 5 (allemaal in SC en HC) en ook nog Agent 327 deel 20, Een Avontuur van Havank 2, Ode aan Kirihito 2 (slot tweeluik) en de softcoverreditie van Ythaq 5.

** Verschijning van alle geselecteerde, vermelde strips onder voorbehoud. Op **www.stripspeciaalzaak.be** staan honderden te verschijnen albums vermeld in de rubriek **Te Verschijnen**, vaak met extra uitleg.*

DE STRIPSPECIAAL ZAAK

Aan **DE STRIPSPECIAAL-ZAAK** nemen 31 Vlaamse en 18 Nederlandse stripspeciaalzaken deel.
Surf naar ***www.stripspeciaalzaak.be*** voor de volledige lijst winkels met adresgegevens en links naar hun eigen websites.

COLOFON

- **samenstelling:** Marc Bastijns, Jacky Cornelis, Erik Hubrechsen, Wouter Porteman, David Steenhuyse
- **corrector:** Jim Bella
- **ontwerp, vormgeving & opmaak:** Kontiki
- **druk & afwerking (oplage = 8.000 ex.):** Drukkerij Moeyaert
- **contact:** stripspeciaal-zaak@telenet.be
- **website:** www.stripspeciaalzaak.be

Nevski 49-50 — V.U.: Daniël Cool, Kasteleinestraat 42, 8000 Brugge

Welkom in Glad IJsland!

Wie verwacht dat Casterman zich werpt op een bloeiende IJslandse stripscène komt bedrogen uit. Het humoristische land dat hierin bevolkt wordt, is immers het resultaat van een samenwerking met de Franse uitgever Fluide Glacial. Met als geografische uitvalsbasis: humor. Cynisme, ironie, sarcasme, satire en zelfspot met finesse verpakt, een brede waaier die je zal prikkelen. GLAD IJS hekelt niet alleen netelige onderwerpen, wij brengen jou ook subtiel aan het lachen!

WELKOM IN BOBOLAND

OKTOBER • 56 pagina's • kleur hardcover • €12,00

Wie zijn de BOurgois BOhemiens? De salonsocialisten? In Mijnheer Johan portretteerden Dupuy & Berberian de zielenoerselen van de jonge dertigers. Maar voor Welkom in Boboland leiden de auteurs een ernstig, doch satirisch onderzoek en zetten ze de Bobo's symbolisch in hun blootje.

LITTLE KEVIN

OKTOBER • 48 pagina's • zwart-wit hardcover • €9,80

De kleine niet-op-zijn-mond-gevallen Kevin is de zoon van de Jakhals en Sofie. Papa is een moderne Obelix, maar dan met een zwaargewicht motor onder het zitvlak dan een menhir op de rug. En zijn rondborstige mama lijkt zo uit de centerfoldpagina's van playboy te zijn weggeplukt, zonder nietjes weliswaar. Deze huiselijke sfeer biedt een warme en grappige kijk op Little Kevin, een kleine jongen met een groot hart.

PAUL JESTER

OKTOBER • 48 pagina's • Kleur Hardcover • €9,80

Tronchet maakte bij ons furore met de Vrije Vlucht-albums Ginds en Hoeraland. In Frankrijk is hij echter een ster met de jeugdige belevenissen van Paul Jester. Onderbuikgevoelens, liefdesverdriet, de vriendenclub. Tronchet keert terug naar een zeer herkenbare jeugd toen Sex & the City zich in een dorpse omgeving afspeelde.

TINE BIJ DE WALEN

OKTOBER • 48 pagina's • kleur hardcover • €9,80

Tine is niet bepaald een uitblinker wanneer het aankomt op werk zoeken. Ze zuipt mateloos, kruipt met de halve goegemeente in bed en profiteert van de sociale zekerheid. Subtiel kan je Lindingres afspiegeling niet noemen, maar qua vooroordelen weet hij ze allemaal op te sommen. Lach je groen met Tine bij de Walen of beken een andere kleur.

ZWARTKIJKEN

NOVEMBER • 48 pagina's • zwart-wit hardcover • €12,00

Gitzwarte humor door de bedenker van Marsupilami en Guust Flater. Zwartkijken is Franquins satirische kijk op de mensheid. Casterman eigent met trots deze klassieker toe, vanzelfsprekend onder de paraplu van de gloednieuwe collectie GLAD IJS. Zorg dat je niet onderuit schuift.

BEKIJK OP WWW.STRIPSPECIAALZAAK.BE DE PRESENTATIEFOLDER!
VANAF OKTOBER OOK GRATIS TE VERKRIJGEN IN DE WINKEL.

GLAD IJS

BEGEEF JE NET ALS ONZE AUTEURS OP GLAD IJS!